

MOBI BANKA A.D. BEOGRAD

**FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
31. DECEMBAR 2021. GODINE I
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 – 3
Finansijski izveštaji:	
Bilans uspeha	4
Bilans stanja	5
Izveštaj o ostalom rezultatu	6
Izveštaj o tokovima gotovine	7
Izveštaj o promenama na kapitalu	8
Napomene uz finansijske izveštaje	9 – 88
Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju	

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o. Beograd
Vladimira Popovića 8a
11070 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 2095 800
Fax: +381 11 2095 891
ey.com/sr_rs

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA MOBI BANKE A.D. BEOGRAD

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Mobi banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: „Banka“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembar 2021. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Po našem mišljenju, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2021. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Standardima Revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u našem izveštaju nezavisnog revizora u sekciji o odgovornostima revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom.

Verujemo da su revizorski dokazi koje smo dobili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju Banke

Ostale informacije se odnose na informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju, ali ne uključuje finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima. Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu ostalih informacija u skladu sa propisima Republike Srbije.

Naše mišljenje o finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije. U vezi sa revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i time razmotrimo da li su ostale informacije usklađene u svim materijalno značajnim aspektima sa finansijskim izveštajima sa našim saznanjima stečenim u toku revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešnim. Pored toga, izvršili smo procenu da li su ostale informacije pripremljene, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, posebno da li su ostale informacije u formalnom smislu u skladu sa zahtevima i postupcima za pripremu ostalih informacija Zakona o računovodstvu Republike Srbije u kontekstu materijalnosti, odnosno da li bi neko nepoštovanje ovih zahteva bi moglo uticati na prosuđivanja doneta na osnovu ovih ostalih informacija.

**Building a better
working world**

Ostale informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju Banke (nastavak)

Na osnovu sprovedenih procedura, u meri u kojoj smo u mogućnosti da ih ocenimo, izveštavamo da:

1. ostale informacije koje opisuju činjenice koje su takođe prikazane u finansijskim izveštajima su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa finansijskim izveštajima; i
2. ostale informacije su pripremljene u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu Republike Srbije.

Pored toga, naša odgovornost je da, na osnovu saznanja i razumevanja Banke stečenih u reviziji, izvestimo da li ostale informacije sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Na osnovu postupaka koje smo izvršili u vezi sa dobijenim ostalim informacijama, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne iskaze.

Odgovornost rukovodstva i Odbora za reviziju za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevarne radnje ili greške.

U sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Odbor za reviziju je odgovoran za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevarne radnje ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevarne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (nastavak)

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled prevarne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevarne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevarna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Banke.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi komuniciramo s Odborom za reviziju Banke u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizorskim nalazima, uključujući i nalaze u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

U Beogradu, 14. aprila 2022. godine

Danijela Mirković
Ovlašćeni revizor
Ernst & Young d.o.o. Beograd

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2021.	2020.
Prihodi od kamata	4	1.244.070	846.849
Rashodi od kamata	4	(193.826)	(175.634)
Neto prihod po osnovu kamata		1.050.244	671.215
Prihodi od naknada i provizija	5	1.301.304	873.241
Rashodi od naknada i provizija	5	(718.645)	(526.974)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		582.659	346.267
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	6	(2.680)	2.278
Neto gubitak po osnovu prestanka prizavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	7	(6.264)	-
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8	711	176.973
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9	(95.349)	(161.414)
Ostali poslovnih prihodi	10	2.443	2.052
Ukupan neto poslovni prihod		1.531.764	1.037.371
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11	(941.295)	(758.596)
Troškovi amortizacije	12	(214.616)	(222.832)
Ostali prihodi	13	62.299	82.790
Ostali rashodi	14	(850.677)	(722.789)
Gubitak pre oporezivanja		(412.525)	(584.056)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	15	-	-
Gubitak po osnovu odloženih poreza	15	-	-
Gubitak nakon oporezivanja		(412.525)	(584.056)

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 30.03 2022. godine

Pavel Maco
Predsednik Izvršnog odbora

 Milka Rajčević
Član Izvršnog odbora

BILANS STANJA

Na dan 31. decembar 2021. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomene	31.12.2021.	31.12.2020.
Sredstva			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	16	6.242.317	4.695.216
Potraživanja po osnovu derivata	17	-	2.278
Hartije od vrednosti	18	6.231.353	7.860.311
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	19	1.334.357	1.596.854
Kredit i potraživanja od komitenata	20	9.889.469	8.970.272
Nematerijalna imovina	21	171.834	204.620
Nekretnine, postrojenja i oprema	22	344.567	408.866
Tekuća poreska sredstva		4	4
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	23	21.399	21.399
Ostala sredstva	24	256.332	288.157
Ukupno aktiva		24.491.632	24.047.977
Obaveze			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	1.417.015	2.992.775
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	26	18.537.017	16.181.917
Rezervisanja	27	119.584	73.525
Odložene poreske obaveze	15	1.593	10.404
Ostale obaveze	28	781.697	654.211
Ukupno obaveze		20.856.906	19.912.832
Kapital			
Aksijski kapital	29	10.280.853	10.280.853
Gubitak (Nerealizovani gubici)/Rezerve		(6.630.430) (15.697)	(6.217.905) 72.197
Ukupno kapital		3.634.726	4.135.145
Ukupno pasiva		24.491.632	24.047.977

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 30.03 2022. godine

Pavel Maco
Predsednik Izvršnog odbora

Milka Rajčević
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
GUBITAK PERIODA	(412.525)	(584.056)
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Aktuarski dobici/(gubici)	<u>382</u>	<u>473</u>
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti Reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Pozitivni (negativni) efekti promene dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	<u>(97.088)</u>	<u>(24.600)</u>
Dobitak (Gubitak) po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat	<u>8.812</u>	<u>3.951</u>
Ukupan ostali rezultat perioda	<u>(87.894)</u>	<u>(20.176)</u>
UKUPAN NEGATIVAN REZULTAT PERIODA	<u>(500.419)</u>	<u>(604.232)</u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 30.03 2022. godine

 Pavel Maco Predsednik Izvršnog odbora		 Milka Rajčević Član Izvršnog odbora
--	--	--

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

u periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine
(U hiljadama dinara)

	2021	2020.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	2.627.130	1.827.028
Prilivi od kamata	1.531.537	850.255
Prilivi od naknada	878.388	901.554
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	217.205	75.219
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(2.633.083)	(2.322.916)
Odlivi po osnovu kamata	(191.667)	(180.945)
Odlivi po osnovu naknada	(456.965)	(551.318)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(925.685)	(713.239)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(64.114)	(53.426)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(994.652)	(823.988)
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	(5.953)	(495.888)
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	2.263.625	3.324.647
Smanjenje/(povećanje) potraživanja po osnovu hartija od vrednosti, derivata i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	1.470.774	(1.874.286)
Povećanje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	792.851	5.198.933
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(210.657)	(1.548.442)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(210.657)	(1.548.442)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2.045.015	1.280.317
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	31	12.178
Prilivi od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	31	12.178
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(89.828)	(50.418)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(89.828)	(50.418)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(89.797)	(38.240)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Prilivi po osnovu uvećanja kapitala	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	(468.232)
Odlivi po osnovu subordiniranih obaveza	-	(468.232)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	(468.232)
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	4.890.786	7.038.138
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(2.933.568)	(6.264.284)
NETO (SMANJENJE)/POVEĆANJE GOTOVINE	1.957.218	773.845
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	4.605.777	3.655.095
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	611	176.837
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA	6.563.606	4.605.777

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 30.03.2022. godine

Pavel Maco
Predsednik Izvršnog odbora

Milka Rajčević
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

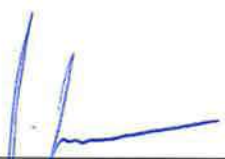
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine

(U hiljadama dinara)

	Akcijski kapital	Revalorizacione rezerve (potražni saldo)	Gubitak	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2020. godine	10.280.853	92.373	(5.633.849)	4.739.377
Ukupan pozitivan (negativan) rezultat perioda	-	(20.176)	-	(20.176)
Gubitak tekuće godine	-	-	(584.056)	(584.056)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	10.280.853	72.197	(6.217.905)	4.135.145
Početno stanje na dan 1. januara 2021. godine	10.280.853	72.197	(6.217.905)	4.135.145
Ukupan pozitivan (negativan) ostali rezultat perioda	-	(87.894)	-	(87.894)
Gubitak tekuće godine	-	-	(412.525)	(412.525)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	10.280.853	(15.697)	(6.630.430)	3.634.726

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 30.03 2022. godine

 Pavel Maco
 Predsednik Izvršnog odbora

 Milka Rajčević
 Član Izvršnog odbora

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCIMA

Mobi banka a.d., Beograd (u daljem tekstu "Banka") je osnovana kao akcionarsko društvo 15. maja 1996. godine u skladu sa Odlukom o osnivanju od 25. aprila 1996. godine. Naziv Banke prilikom osnivanja bio je Alco banka a.d., Beograd.

Banka je registrovana kod Privrednog suda u Beogradu, pod brojem Fi-8660/96 15. maja 1996. godine u registarskom ulošku I-76963-00. Narodna banka Jugoslavije je rešenjem br. 346 od 24. aprila 1996. godine izdala dozvolu za rad Banke.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- primanje svih vrsta depozita;
- davanje i uzimanje svih vrsta kredita;
- devizne, devizno-valutne i menjačke poslove;
- garancijske poslove;
- depo poslove;
- kupovinu i prodaju hartija od vrednosti;
- obavljanje platnog prometa;
- posredovanje u trgovini hartijama od vrednosti;
- kupovinu i naplatu potraživanja;
- poslove finansijskog inženjeringa i konsaltinga i
- pružanje drugih finansijskih usluga.

Rešenjem Narodne banke Srbije br. 32/03 od 2. aprila 2003. godine Banka ima dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom (veliko ovlašćenje).

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu Posl. br. V-Fi – 7016/04 od 29. juna 2004. godine izvršen je upis u sudski registar promene naziva Banke, odnosno umesto naziva Alco banka a.d., Beograd, Požeška 65/b, upisan je nov naziv, A banka a.d., Beograd, Požeška 65/b. Ostali podaci ostali su nepromenjeni. Narodna banka Srbije je svojim rešenjem G.br. 11970 od 2. novembra 2007. godine dala saglasnost na Predlog izmena i dopuna Ugovora o osnivanju i na Predlog Statuta A banke a.d., Beograd, koje je utvrdio Upravni odbor Banke svojim Odlukama br. 12199/07 i 12200/07, na sednici održanoj dana 20. septembra 2007. godine.

Bankom su do 12. juna 2007. godine upravljali akcionari srazmerno visini svog uloga u akcionarskom kapitalu Banke. Od 13. juna 2007. godine, sve akcije Banke (100%) preuzelo je društvo KBC Insurance NV, Belgija, čiji matični entitet grupe je KBC Group NV, Belgija.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 11511/2008 od 5. marta 2008. godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv A banka a.d. Beograd, Požeška 65/b i upisan je naziv KBC banka a.d., Beograd, Požeška 65/b.

19. decembra 2013. godine akcije KBC banke a.d., Beograd preuzete su od strane Telenor Danmark Holding A/S, Danska, deo Telenor Grupe sa sedištem u Norveškoj. Time je ispunjena obaveza na osnovu ugovora, potpisanog 29. aprila 2013. godine, kojim je Telenor Grupa preuzela 100 odsto akcija u KBC Banci, dok je Societe Generale banka preuzela najveći deo portfolija klijenata.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 38971/2014 od 09. maja 2014. godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva banke u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv KBC banka a.d., Beograd i upisan je naziv Telenor banka a.d., Beograd.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI (nastavak)

10. septembra 2014. godine i zvanično je predstavljena u javnosti Telenor banka kao prva on line mobilna banka u regionu sa novim modelom poslovanja. U fokusu nove strategije je pružanje inovativnih finansijskih usluga fizičkim licima iz domena internet i mobilnog bankarstva. Komunikaciju sa korisnicima banka obavlja preko internet i mobilne aplikacije kao i mreže Telenor prodavnica u Srbiji.

Dana 20. februara 2019. godine izvršen je transfer akcija između Telenor Danemark Holdinga i PPF Financial Holdings B.V. sa sedištem u Holandiji, a na osnovu prethodno potpisanog Ugovora o prodaji akcija. Potpisivanjem ovog ugovora i transferom akcija, PPF Financial Holdings B.V. postao je 100% vlasnik banke. PPF Financial Holding B.V u svom sastavu ima finansijske institucije u centralnoj i istočnoj Evropi, Aziji i SAD-u, a deo je PP Group N.V. jedne od najvećih investicionih grupa u centralnoj i istočnoj Evropi sa investicijama u različitim industrijama.

Rešenjem agencije za privredne registre br. 119465/2019 od 10. oktobra 2019. godine godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva banke u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv Telenor banka a.d., Beograd i upisan je naziv Mobi banka a.d., Beograd.

Model poslovanja banke nije promenjen nakon promene vlasničke strukture, banka je i dalje usmerena na pružanje finansijskih usluga fizičkim licima prvenstveno kroz on-line kanale.

Banka je svoje poslovanje obavljala preko sedišta u Novom Beogradu, Omladinskih brigada br. 90v i jednoj ekspozituri sa sedištem na istoj adresi.

Banka je na dan 31. decembra 2021. godine imala 532 zaposlena (31. decembra 2020. godine: 311 zaposlenih).

Matični broj Banke je 17138669. Poreski identifikacioni broj Banke je 100000049.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja**

Finansijski izveštaji Banke za 2021. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i propisima Narodne Banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 93/20).

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za sledeće stavke koje se vrednuju po fer vrednosti:

- finansijskih sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat I finansijskih sredstava po fer vrednosti iskazanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha
- sredstava namenjenih prodaji iskazanih po fer vrednosti.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara (RSD '000), osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (nastavak)****(a) Promene u računovodstvenim politikama i obelodanjivanjima**

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2021. godine:

- Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2 - MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (Dopune)

U avgustu 2020. godine, IASB je objavio Reformu referentnih kamatnih stopa - Faza 2, Dopune MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16, završavajući svoj rad kao odgovor na reformu IBOR-a. Izmene pružaju privremene olakšice koje se bave efektima finansijskog izveštavanja kada se međubankarska ponuđena stopa (IBOR) zameni alternativnom gotovo bezrizičnom kamatnom stopom (RFR). Konkretno, izmene predviđaju praktičnu izuzetak kada se obračunavaju promene u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova finansijske imovine i obaveza, kako bi se zahtevalo prilagođavanje efektivne kamatne stope, ekvivalentno kretanju tržišne kamatne stope. Takođe, dopune uvode olakšice kod prekida hedžing odnosa, uključujući privremeno oslobađanje od potrebe da se ispuni odvojeno prepoznatljiv zahtev kada je RFR instrument određen za hedžing komponente rizika. Postoje i izmene MSFI 7 Finansijski instrumenti: obelodanjivanja koja omogućavaju korisnicima finansijskih izveštaja da razumeju efekat reforme referentne kamatne stope na finansijske instrumente i strategiju upravljanja rizikom entiteta. Kada je primena retrospektivna, entitet nije u obavezi da izmeni podatke iz ranijih perioda. Banka je procenila da zahtevi ovih dopuna nemaju značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke. U pogledu računovodstva hedžinga, pomenute izmene nisu primenljive na poslovanje Banke obzirom da Banka do sada nije primenjivala računovodstvo hedžinga.

- MSFI 16 Lizing - COVID-19 olakšice za zakupce (Dopuna)

Izmena je na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine, retrospektivno. Ranija primena je dozvoljena, uključujući i u finansijskim izveštajima koji još nisu odobreni za izdavanje na dan 28. maj 2020. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izmenio standard kako bi se pružila olakšica zakupcima od primene MSFI 16 uputstva za računovodstveno evidentiranje modifikacija ugovora o zakupu za olakšice koje se javljaju kao direktna posledica COVID-19 pandemije. Datom izmenom se obezbeđuje praktičan izuzetak za računovodstveni tretman u knjigama zakupca, prilikom prihvatanja bilo kakvih promena u zakupninama, koje su rezultat olakšica usled COVID-19 pandemije, tako što može da ih obuhvati na isti način kao i svaku promenu definisanu MSFI 16, ako promena nije bila modifikacija ugovora o zakupu, samo ako su ispunjeni svi sledeći uslovi: a) Promene lizing plaćanja dovode do promene zakupnine koja je suštinski ista ili manja od zakupnine neposredno pre nastanka promene, b) Svako smanjenje lizing plaćanja utiče samo na plaćanja koja su prvobitno dospela na dan ili pre 30 juna 2021, c) Nema suštinskih promena ostalih uslova zakupa. Banka nije koristila pomenute ustupke u plaćanju zakupa u toku 2021. godine.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja (nastavak)****(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu**

- Dopuna MSFI 10 - Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 - Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva

Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća. Ne očekuje se značajan efekat na finansijske izveštaje Banke po osnovu pomenute dopune.

- MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Dopune)

Dopune su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primena. Međutim, kao odgovor na pandemiju COVID-19, Odbor je odložio datum stupanja na snagu za jednu godinu, odnosno 1. januar 2023. godine, kako bi kompanijama dao više vremena da sprovedu sve promene klasifikacije koje proizilaze iz amandmana. Cilj izmena je promovisati doslednost u primeni zahteva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izveštaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvesnim datumom dospeća potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne. Izmene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izveštaju o finansijskom položaju i ne menjaju postojeće zahteve oko merenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društva obelodanjuje o tim stavkama. Takođe, izmene i dopune razjašnjavaju zahteve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala. U novembru 2021. godine, Odbor je izdao Nacrt dopuna standarda (Exposure Draft), koji pojašnjava tretman obaveza za koje je ugovorena ispunjenost kovenanti na datum nakon izveštajnog perioda. Konkretno, Odbor predlaže izmene MRS 1 uskog obima koje efektivno poništavaju izmene iz 2020. godine, a kojima se zahtevalo od entiteta da klasifikuju kao kratkoročne samo one obaveze koje podležu usaglašenosti sa kovenantama koje se moraju poštovati u narednih dvanaest meseci nakon izveštajnog datuma, u slučaju da na kraju izveštajnog perioda kovenante nisu ispunjene. Umesto toga, predlog zahteva je da se od entiteta očekuje da posebno prikažu sve dugoročne obaveze koje podležu usaglašenosti sa kovenantama koje treba da se ispoštuju u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštavanja. Nadalje, ako entitet ne obezbedi usklađenost sa kovenantama na kraju izveštajnog perioda, biće potrebna dodatna obelodanjanja. Predlozi Dopuna će stupiti na snagu za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine i biće potrebno da se primenjuju retrospektivno u skladu sa MRS 8, a ranija primena je dozvoljena. Odbor je takođe predložio da se shodno tome odloži datum stupanja na snagu dopuna iz 2020. godine, tako da se od entiteta neće očekivati da menjaju dosadašnju praksu pre nego što predložene izmene i dopune stupe na snagu. Ne očekuju se materijalno značajni efekti na finansijske izveštaje Banke po osnovu pomenutih izmena.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja (nastavak)****(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu (nastavak)**

- MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina kao i godišnja poboljšanja 2018-2020 (Dopune)

Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene MSFI uskog opsega na sledeći način:

- MSFI 3 Poslovne kombinacije (Dopune) ažurira referencu u MSFI 3 Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje bez menjanja računovodstvenih zahteva za poslovne kombinacije.
- MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Dopune) zabranjuje da preduzeće od troškova nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene po osnovu prodaje artikala proizvedenih dok kompanija priprema sredstvo za njegovo korišćenje. Umesto toga, kompanija će prepoznati takav prihod od prodaje i povezane troškove u bilansu uspeha.
- MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (Dopune) navodi koje troškove preduzeće uključuje u određivanje troškova ispunjavanja ugovora u cilju procene da li je ugovor štetan.
- Godišnja poboljšanja 2018-2020 dovode do manjih izmena u MSFI 1 Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, MSFI 9 Finansijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda i Ilustrativni primeri za MSFI 16 Lizing.

Ne očekuju se materijalno značajni efekti na finansijske izveštaje Banke po osnovu pomenutih izmena.

- MSFI 16 Lizing – COVID -19 olakšice za zakupce nakon 30. juna 2021. godine (Dopuna)

Izmena se primenjuje na godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. aprila 2021. godine, uz dozvoljenu raniju primenu, uključujući i finansijske izveštaje koji još nisu odobreni za objavljivanje na datum izdavanja ove dopune. U martu 2021. godine, Odbor je izmenio uslove praktičnih izuzetaka od zahteva MSFI 16 koji zakupcima obezbeđuje oslobađanje od primene smernica MSFI 16 o modifikacijama ugovora o zakupu, koje se odnose na olakšice koje su nastale kao direktna posledica pandemije COVID-19. Nakon dopuna, praktični izuzeci se sada primenjuju na olakšice za zakup za koje svako smanjenje lizing plaćanja utiče samo na plaćanja koja prvobitno dospevaju 30. juna 2022. godine, pod uslovom da su ispunjeni drugi uslovi za primenu praktičnog izuzetka. Ne očekuje se da će efekti izmene ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja i MSFI Izveštaj iz prakse 2: Obelodanjivanje računovodstvenih politika (Dopune)

Izmene i dopune stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Izmene daju smernice o primeni koncepta procene materijalnosti na obelodanjivanje računovodstvenih politika. Posebno, izmene MRS 1 zamenjuju zahtev za obelodanjivanjem „značajnih“ računovodstvenih politika sa zahtevom za obelodanjivanjem „materijalnih“ računovodstvenih politika. Takođe, uputstva i ilustrativni primeri su dodati u Izveštaj iz prakse kako bi pomogli u primeni koncepta materijalnosti prilikom donošenja procena o obelodanjivanju računovodstvenih politika. Rukovodstvo Banke razmatra uticaj pomenutih dopuna na obelodanjivanja računovodstvenih politika Banke.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja (nastavak)****(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu (nastavak)**

- MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procenama i greške: Definicija računovodstvenih procena (Dopune)

Izmene stupaju na snagu za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu i primenjuju se na promene u računovodstvenim politikama i promene računovodstvenih procena koje se dešavaju na ili nakon početka tog perioda. Izmenama se uvodi nova definicija računovodstvenih procena, definisanih kao novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su predmet nesigurnosti pri odmeravanju.

Takođe, dopunama se pojašnjava šta su promene u računovodstvenim procenama i kako se one razlikuju od promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka. Ne očekuje se da će ove dopune imati materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje Banke.

- MRS 12 Porez na dobit: Odloženi porezi koji nastaju u vezi sa sredstvima i obavezama koje proističu iz jedne transakcije (Dopune)

Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. U maju 2021. godine, Odbor je izdao dopune MRS 12, koji sužavaju obim izuzetka za početno priznavanje prema MRS 12 i preciziraju kako kompanije treba da obračunavaju odloženi porez na transakcije kao što su lizing i obaveze za povlačenje imovine iz upotrebe. Prema izmenama, izuzetak od početnog priznavanja se ne primenjuje na transakcije koje pri početnom priznavanju dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika. Primenjuje se samo ako priznavanje lizing sredstva i obaveze zakupa (ili obaveze za povlačenje imovine iz upotrebe i imovine koja se povlači iz upotrebe) dovede do oporezivih i odbitnih privremenih razlika koje nisu jednake. Rukovodstvo Banke razmatra uticaj pomenutih dopuna na finansijske izveštaje Banke.

2.2. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

2.3. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2020. godinu koji su bili predmet revizije.

U odnosu na obavljene godišnje finansijske izveštaje Banke za 2020. ne postoje izvršene reklasifikacije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi se priznaju u meri u kojoj je verovatno da će Banka ostvariti priliv ekonomskih koristi i da se prihodi mogu pouzdano proceniti.

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivnu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Za sve finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti prihodi ili rashodi od kamata se iskazuju po efektivnoj kamatnoj stopi. Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta se tretiraju kao korekcije efektivne kamatne stope, osim kada se finansijski instrument odmerava po fer vrednosti, pri čemu se promena u fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha. U tim slučajevima, naknade se priznaju kao prihod ili rashod prilikom početnog priznavanja instrumenta. Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta uključuju naknade koje prima Banka vezano za kreiranje ili sticanje finansijskog sredstva. Takve naknade mogu da uključe nadoknadu za aktivnosti kao što su procena finansijskog stanja dužnika, procena i evidentiranje garancija, kolaterala i drugih aranžmana obezbeđenja, pregovaranje oko uslova instrumenta, sačinjavanje i obrada dokumentacije i zaključenje transakcije. Takve naknade su sastavni deo generisanja učešća u rezultirajućem finansijskom instrumentu. Naknada se smatra blisko povezanom sa efektivnom kamatnom stopom, osim ako se ne može jasno pokazati da se odnosi na određenu uslugu u skladu sa IFRS 15.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

- Prihod od naknada po osnovu usluga koje se pružaju u određenom vremenskom periodu koje se razgraničavaju tokom perioda pružanja usluga.
- Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla - naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi vezani za izvršenje konkretnog posla.

3.3. Zakupi

Banka na procenjuje da li je ugovori predstavljaju ugovore o zakupu ili sadrže zakupe. Ukoliko ugovor prenosi pravo na kontrolu korišćenja identifikovanog sredstva tokom perioda korišćenja u zamenu za naknadu, ugovor predstavlja ugovor o zakupu.

Banka kao zakupac

Banka primenjuje jedinstveni pristup priznavanja i merenja za sve zakupe iste klase sredstava, uključujući kratkoročni zakup i zakup imovine male vrednosti. Banka priznaje obaveze po osnovu zakupa i pravo korišćenja koje predstavlja pravo korišćenja konkretnog sredstva.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.3. Zakupi (nastavak)****Pravo korišćenja**

Banka priznaje sredstvo, pravo korišćenja, na dan početka zakupa odnosno na dan kada stiče pravo upotrebe sredstva. Pravo korišćenja meri se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrednosti uz prilagođavanje za svako ponovno merenje obaveza iz zakupa.

Trošak amortizacije prava korišćenje uključuje iznos priznatih obaveza zakupa, početne direktne troškove vezane za zakup, plaćanja zakupa izvršena na ili pre datuma početka zakupa umanjenog za primljene podsticaje za zakup. Pravo korišćenja amortizuje se proporcionalno u periodu korišćenja. Prava korišćenja prikazana su u napomeni 21. Nekretnine, postrojenja i oprema i podložna su umanjenju vrednosti u skladu sa politikom Banke kako je opisano u Napomeni 3.7. Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava.

Obaveze po osnovu zakupa

Na dan početka zakupa Banka priznaje obaveze po osnovu zakupa merene po sadašnjoj vrednosti budućih plaćanja zakupa koja se vrše tokom trajanja zakupa isključujući porez na dodatu vrednost. Plaćanja zakupa uključuju fiksna plaćanja (umanjena za iznos podsticaja), promenljiva plaćanja zakupa koja zavise od indeksa ili stope i očekivani iznos rezidualne vrednosti. Promenljive zakupnine koje ne zavise od indeksa ili stope se priznaju kao rashodi u periodu u kome su nastali.

Banka kao zakupodavac

Zakupi u kojima Banka ne prenosi sve rizike i koristi povezane sa vlasništvom nad konkretnim sredstvom, klasifikuje se kao operativni lizing. Prihodi od zakupa se obračunavaju proporcionalno u periodu zakupa i uključuju se u operativne prihode u bilansu uspeha. Početni direktni troškovi zaključivanja ugovora o zakupu priznaju se tokom trajanja zakupa na istoj osnovi kao i prihod od zakupa. Privremene zakupnine se priznaju kao prihod u periodu u kome pripadaju.

3.4. Preračun stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2, finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke. Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarna sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti, na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 36).

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti ili valutnoj klauzuli i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, odnosno valutnoj klauzuli evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 8).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na dan bilansa stanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.5. Finansijski instrumenti**

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Cena transakcije odnosno fer vrednost nadoknade date ili primljene za finansijski instrument, obično predstavlja najbolji dokaz o fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja. Međutim, mogu postojati slučajevi u kojima je Banka može utvrditi da je fer vrednost pri inicijalnom priznavanju drugačija od cene transakcije.

U tom slučaju, Banka u momentu inicijalnog priznavanja priznaje dobitak ili gubitak kao razliku između fer vrednosti prilikom početnog priznavanja i cene transakcije.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava, koja zahteva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja ili datum izmirivanja, odnosno na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo ili na datum kada Banka primi kupljeno ili prenese prodato sredstvo.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum izmirivanja.

3.5.1. Klasifikacija finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja vrši na osnovu testa poslovnog modela i SPPI testa.

Poslovni model se odnosi na način kako Banka upravlja svojim finansijskim sredstvima u cilju sticanja novčanih tokova. Određen je na nivou koji oslikava način na koji se upravlja grupama finansijskih sredstava zajedno, kako bi se ostvario određeni poslovni cilj, a na nivou pojedinih portfolija što podrazumeva da Banka može imati više od jednog poslovnog modela za upravljanje finansijskim instrumentima. Obično se ogleda kroz aktivnosti koje Banka preduzima da bi ostvarila ciljeve svog poslovnog modela.

U zavisnosti od poslovnog modela i rezultata SPPI testa finansijski instrumenti se vrednuju na sledeći način:

- Po amortizovanoj vrednosti – kada je poslovni model „Držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova“ i kada se novčani tokovi sastoje isključivo iz plaćanja glavnice i kamate.
- Po fer vrednosti kroz ostali rezultat - kada je poslovni model „Držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje“ i kada se novčani tokovi sastoje isključivo iz plaćanja glavnice i kamate
- Po fer vrednosti kroz bilans uspeha – kod svih ostalih poslovnih modela uključujući trgovanje, upravljanje sredstvima na bazi fer vrednosti, maksimiziranje novčanih tokova kroz prodaju i slično.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)****3.5.2. Priznavanje i merenje finansijskih obaveza**

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaocu, ili da ispuni obavezu na drugačiji način od razmene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj sopstvenih akcija.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

- Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.
- Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti.
- Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.
- Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.5.3. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.5.4. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijsko sredstvo (ili deo finansijskog sredstva ili grupa finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko je:

- Došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva; ili je
- Banka prenela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu; i
- Banka ili izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije ni prenela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenela kontrolu nad njim.
- Izvršena je značajna modifikacija ugovorenih novčanih tokova

Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)****3.5.4. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (nastavak)**

Ukoliko postoji značajna razlika u novčanim tokovima, ugovorna prava od originalnog finansijskog sredstva se smatraju isteklim i treba priznati novo sredstvo izdato pod novim uslovima. Ako je razlika u sadašnjoj vrednosti novčanih tokova najmanje 10 %, onda se u svim slučajevima modifikacija treba dovesti do prestanka priznavanja starog i računovodstvenog evidentiranja novog finansijskog instrumenta. Ukoliko je razlika u sadašnjim vrednostima novčanih tokova manja od 10%, u tom slučaju Banka vrši kvalitativnu procenu radi analize da li su uslovi dva instrumenta znatno različiti. Kvalitativnom procenom se identifikuju značajne razlike u uslovima koji po svojoj prirodi nisu obuhvaćeni kvantitativnom procenom. Sama kvalitativna procena može zahtevati visok stepen procene zasnovan na činjenicama i okolnostima svakog pojedinačnog slučaja. Tom prilikom mogu biti uzete promene referentne valute kredita, način otplate i drugo. Modifikacije koje prouzrokuju prestanak priznavanja starog finansijskog sredstva i inicijalno priznavanje novog, a koje su bile motivisane padom u kreditnoj sposobnosti i otplatnom kapacitetu, vode inicijalnom priznavanju finansijskih sredstava koje standard definiše kao „POCI”, tj. sredstva koja su obezvređena u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

3.5.5. Obezvređenje finansijskih sredstava

Prema konceptu očekivanog kreditnog gubitka koji Banka treba da identifikuje i prizna po osnovu svih finansijskih sredstava, Banka obračunava i priznaje ispravku vrednosti definisanom Metodologijom za ispravku vrednosti za sve finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Obračunati očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka (tj. sadašnja vrednost svih manjkova gotovine) tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta, dok je sam manjak gotovine razlika između tokova gotovine koji pripadaju Banci po ugovoru i tokova gotovine koje Banka očekuje da primi. Za finansijska sredstva, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci po ugovoru i tokova gotovine koje Banka očekuje da primi.

Za nepovučene obaveze po odobrenom kreditu, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci ako imalac obaveze po zajmu povuče sredstva zajma i tokova gotovine koje Banka očekuje da primi ako se zajam povuče.

Banka obračunava na svaki datum izveštavanja ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja.

Očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom roka trajanja i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)****3.5.5. Obezvredenje finansijskih sredstava (nastavak)**

Banka je definisala kriterijume za svrstavanje finansijskih instrumenata u nivoe 1, 2 i 3 u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja. Predmet klasifikacije su finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

3.5.6. Derivati

Derivati se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i evidentiraju kao sredstva, ako je njihova fer vrednost pozitivna, ili kao obaveze, ako je njihova fer vrednost negativna. Promene fer vrednosti derivata se priznaju u bilansu uspeha.

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

3.6. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva

Nematerijalna ulaganja se sastoje od softvera i licenci. Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

Osnovna sredstva Banke se sastoje od opreme i ulaganja u tuđa osnovna sredstva.

Oprema je iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Amortizacija se obračunava korišćenjem proporcionalne metode u cilju smanjenja vrednosti nekretnina i opreme na njihove rezidualne vrednosti tokom procenjenih korisnih vekova upotrebe.

Primenjene godišnje stope amortizacije su:

Nematerijalna ulaganja (licence za softvere)	U roku važenja, a trajne licence 20%
Prava korišćenja sredstava u zakupu	U roku trajanja zakupa
Kompjuterska oprema	20% - 50%
Nameštaj	12,5% - 20%
Bankomati	14,3%
Motorna vozila	20%
Ulaganja u tuđe objekte	U roku važenja ugovora o zakupu
Ostala oprema	12,5% - 50%

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se iskazuju u bilansu uspeha u trenutku njihovog nastanka. Troškovi vezani za rekonstrukciju i poboljšanje, koji menjaju kapacitet ili namenu osnovnih sredstava, se kapitalizuju i uvećavaju nabavnu vrednost osnovnog sredstva.

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i, po potrebi, koriguje na datum svakog bilansa stanja. Promena u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvata se kao promena u računovodstvenim procenama.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.6. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva (nastavak)**

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015 i 113/2017,95/2018, 86/2019, 153/2020), Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004 i 99/2010, 104/2018 i 8/2019) i Pravilnikom o amortizaciji stalnih sredstava koja se priznaje u poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 93/2019), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 14).

3.7. Obezvredjenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine i oprema Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.8. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina (zemljište i građevinski objekti) nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvređenih kredita prikazuje se u okviru Ostalih sredstava. Sredstva stečena naplatom potraživanja se privremeno drže u svrhu likvidacije i iskazuju se po nižem iznosu od knjigovodstvene ili fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

3.9. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca. Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanja se prate po vrstama i mogu da se koriste samo za izdatke za koje su prvobitno bila priznata. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje (Napomena 30), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.10. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), rezervi iz dobitka i akumuliranog gubitka (Napomena 29).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.11. Finansijske garancije**

U posebnim slučajevima Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija.

Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši. Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

3.12. Primanja zaposlenih**(a) Definisani planovi doprinosa**

Banka obračunava i plaća doprinose za penziono i zdravstveno osiguranje i doprinose za osiguranje od nezaposlenosti po stopama utvrđenim zakonom na bazi bruto zarada zaposlenih.

Troškovi doprinosa priznaju se u bilansu uspeha u istom periodu kao i troškovi zarada na koje se odnose. Banka nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

(b) Dugoročne naknade zaposlenima - Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Pravilnikom o radu Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od tri prosečne mesečne zarade ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava. Aktuarski dobici i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u okviru izveštaja o ostalom rezultatu u periodu nastanka.

3.13. Porezi i doprinosi**(a) Porez na dobit****Tekući porez**

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015 i 112/2015, 113/2017, 95%2018 i 86/2019, 153/2020). Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit od 15% utvrđuje se poreskim bilansom Banke.

Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene privremene i trajne razlike, kao što je prikazano u godišnjem poreskom bilansu koji se predaje u roku do 30. juna naredne godine.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.13. Porezi i doprinosi (nastavak)****(a) Porez na dobit (nastavak)**

Zakon o porezu na dobit pravnih lica obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznavao je do 2013. godine pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 33% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Poreska olakšica je ukinuta počev od 2014. godine, ali neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobitak iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina. U svakoj od godina perioda prvo se primenjuje poreski kredit po osnovu ulaganja iz te godine, a zatim se, do limita od 33% obračunatog poreza u tom poreskom periodu, primenjuju preneti poreski krediti po redosledu ulaganja.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Poreski gubici iskazani u poreskom bilansu do 2009. godine mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda u periodu od 10 godina od godine u kojoj su nastali, a poreski gubici iskazani u poreskom bilansu za 2010. godinu i kasnije mogu se koristiti u periodu do 5 godina.

Tekuća poreska sredstva i obaveze koja se odnose na tekuću i prethodne poreske godine vrednovani su u iznosu za koji se očekuje da će biti povraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primenjene poreske stope korišćene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza su propisane poreskim propisima primenljivim na dan bilansa stanja. Tekući porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala, takođe se evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.13. Porezi i doprinosi (nastavak)****(a) Porez na dobit (nastavak)**

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih ili suštinski usvojenih na dan bilansa stanja.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/gubitak perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda (Napomena 11 i 13).

3.14. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 30). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.15. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Na izveštajni datum Banka identifikuje očekivane kreditne gubitke po osnovu svih finansijskih sredstava.

Očekivani kreditni gubici za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tj. sadašnju vrednost svih očekivanih manjkova ugovorenih novčanih tokova tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

Samim tim, za finansijska sredstva, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između:

- ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci po ugovoru; i
- tokova gotovine koje Banka očekuje da primi.

Za neiskorišćene preuzete kreditne obaveze po odobrenom kreditu, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između:

- ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci po osnovu povučenih sredstava kredita ; i
- tokova gotovine koje Banka očekuje da primi po osnovu povučenih sredstava kredita.

Očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta i predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih manjkova novčanih tokova tokom roka trajanja finansijskog instrumenta koji će rezultirati ako se dogodi neizmirenje obaveza u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili u toku kraćeg perioda, ako je očekivani preostali rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisanih verovatnoćom nastanka događaja neizmirenja obaveza.

Postoji razlika između finansijskih instrumenata kod kojih je došlo do značajnog porasta kreditnog rizika od momenta njihovog inicijalnog priznavanja i finansijskih instrumenata kod kojih nije došlo do značajnog porasta kreditnog rizika od momenta njihovog inicijalnog priznavanja.

U skladu sa navedenim, na svaki datum izveštavanja, Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak:

- očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja i nije identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (Nivo 1)
- očekivanim kreditnim gubicima tokom ukupnog trajanja, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja (Nivo 2),
- očekivanim kreditnim gubicima tokom ukupnog trajanja, ako za taj finansijski instrument postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (Nivo 3).

Način obračuna ispravke vrednosti definisan je Metodologijom za obračun ispravki vrednosti. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.15. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)****(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata**

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, određuju se procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove. Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata definisano je Metodologijom za utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata.

(c) Umanjenje vrednosti učešća u kapitalu

Banka procenjuje učešća u kapitalu u skladu sa MRS 36 i smatra obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno umanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

(e) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.15. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)****(f) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova**

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Potencijalne obaveze koje ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

(g) Odložena poreska sredstva

Banka priznaje odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka i prenosivih poreskih kredita do mere do koje je verovatno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da neiskorišćeni prenosivi poreski krediti i neiskorišćeni prenosivi poreski gubici budu iskorišćeni.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije poreskog planiranja (Napomena 14).

(h) Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 27 uz finansijske izveštaje.

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	<u>2021</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od kamata		
Stanovništvo	548.638	363.467
Druga preduzeća	522.261	283.847
Republički organi i javni sektor	168.486	174.668
Banke	4.685	24.867
Ukupno	<u>1.244.070</u>	<u>846.849</u>
Rashodi kamata		
Stanovništvo	(49.725)	(90.438)
Druga preduzeća	(142.011)	(13.193)
Banke i finansijske institucije	(2.008)	(71.937)
Preduzetnici	(6)	(9)
Druga pravna lica	(76)	(57)
Ukupno	<u>(193.826)</u>	<u>(175.634)</u>
Dobitak po osnovu kamata	<u>1.050.244</u>	<u>671.215</u>

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od kamata po osnovu:		
- kredita u dinarima	1.007.805	642.807
- hartija od vrednosti u dinarima	108.477	135.822
- ostalih plasmana	64.429	8.267
- hartija od vrednosti u stranoj valuti	60.331	39.986
- depozita	607	3.151
- depozita u stranoj valuti	2.421	16.816
Ukupno	<u>1.244.070</u>	<u>846.849</u>
Rashodi kamata po osnovu:		
- depozita u dinarima	(185.603)	(166.522)
- kredita u dinarima	(251)	(763)
- depozita u valuti	(1.413)	(1.106)
- zakupa	(6.559)	(7.243)
- ostalih obaveza	-	-
Ukupno	<u>(193.826)</u>	<u>(175.634)</u>
Dobitak po osnovu kamata	<u>1.050.244</u>	<u>671.215</u>

Na prihodima od kamata od kredita prikazani su prihodi od ukidanja modifikacija od moratorijuma u iznosu od 52.740 hiljada dinara.

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi po osnovu naknada i provizija		
Prihodi od naknada i provizija u dinarima	1.141.631	758.481
Prihodi od naknada i provizija u stranoj valuti	159.673	114.760
Ukupno	1.301.304	873.241
Rashodi od naknada i provizija		
Rashodi naknada i provizija u dinarima	(187.873)	(91.608)
Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	(530.772)	(435.366)
Ukupno	(718.645)	(526.974)
Dobitak po osnovu naknada i provizija	582.659	346.267

Prihodi od naknada i provizija mogu se analizirati prema sledećim vrstama usluga:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Naknade po osnovu poslova sa platnim karticama	467.414	376.337
Naknade za usluge dinarskog platnog prometa i održavanja računa	474.085	411.565
Naknade za izdavanje potvrda i SMS obaveštenja	71.312	55.821
Naknade za usluge platnog prometa u stranoj valuti	36.464	27.206
Prihodi od ostalih naknada i provizija	2.379	2.312
Prihodi od kupoprodaje stranih sredstava plaćanja	249.650	-
Ukupno	1.301.304	873.241

Rashodi od naknada i provizija se mogu analizirati prema sledećim vrstama usluga:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Rashodi po osnovu poslova sa platnim karticama	(557.058)	(456.177)
Rashodi za SMS obaveštenja	(45.723)	(30.429)
Naknade za usluge platnog prometa	(29.741)	(24.938)
Rashodi od kupoprodaje stranih sredstava plaćanja	(21.084)	-
Naknade za izveštaj kreditnog biroa	(50.139)	-
Naknade za garancije	(6.973)	(6.992)
Rashodi od ostalih naknada i provizija	(7.927)	(8.438)
Ukupno	(718.645)	(526.974)

Rashodi od izdavanja izveštaja kreditnog biroa, kao i prihodi i rashodi od kupoprodaje stranih sredstava plaćanja su prikazani u poziciji Prihodi i rashodi od provizija i naknada u 2021. godini, dok su u 2020. godini prikazani u poziciji Ostali rashodi odnosno Neto prihod od kursnih razlika i efeketa ugovorene valutne klauzule.

6. NETO (GUBITAK)/DOBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

Po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata banka je imala gubitak u iznosu od 2.680 hiljada dinara u 2021. godini (2020: dobitak u iznosu od 2.278 hiljada dinara).

7. NETO GUBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

Neto gubitak koji je banka ostvarila u 2021. godini u iznosu od 6.264 hiljada dinara odnosi se na prodane državne obveznice koje se vode po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

8. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Pozitivne kursne razlike i efekti valutne klauzule	997.203	1.136.963
Negativne kursne razlike i efekti valutne klauzule	<u>(996.492)</u>	<u>(959.990)</u>
Neto prihodi od kursnih razlika	<u>711</u>	<u>176.973</u>

9. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2021.	2020.
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja gotovine i sredstava kod centralne banke (Napomena 16)	228	201
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 18)	943	2.584
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	10.212	12.240
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 19)	3.606	34.489
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kredita i potraživanja od komitenata (Napomena 19)	383.801	174.465
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja ostalih sredstava (Napomena 23)	9.313	26.884
Prihodi po osnovu umanjenja rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni (Napomena 27)	54.491	17.384
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	40.313	15.443
	502.907	283.690
Rashodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Rashodi po osnovu obezvređenja gotovine i sredstava kod centralne banke (Napomena 16)	(238)	(225)
Rashodi po osnovu obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 18)	(5.496)	(3.299)
Rashodi po osnovu obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	(1.363)	(14.455)
Rashodi po osnovu obezvređenja kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 19)	(2.585)	(33.537)
Rashodi po osnovu obezvređenja kredita i potraživanja od komitenata (Napomena 19)	(530.974)	(270.427)
Rashodi po osnovu obezvređenja ostalih sredstava (Napomena 23)	(4.540)	(24.928)
Rashodi po osnovu rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni (Napomena 27)	(46.845)	(29.186)
Rashodi po osnovu direktnog otpisa nenaplativih potraživanja	(4.667)	(3.059)
Rashodi po osnovu modifikacije (Napomena 20)	(1.548)	(65.988)
	(598.256)	(445.104)
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(95.349)	(161.414)

9. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJI SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)

Rashodi od modifikacije predstavljaju efekte promena ugovorenih novčanih tokova, odnosno otplatnih planova klijenata koji su nastali kao rezultat primene dva moratorijuma tokom 2020. godine i trećeg moratorijuma tokom 2021. godine.

Naime, tokom 2020. godine Narodna banka Srbije usvojila je dve odluke (17. marta i 19. avgusta) o privremenim merama za očuvanje finansijske stabilnosti kojima je propisana obaveza banaka da svojim klijentima ponude zastoje u otplati obaveza po kreditima (moratorijum) u minimalnom trajanju 90 i 60 dana. Tokom moratorijuma klijenti nisu plaćali glavnice i kamatu prema inicijalno ugovorenim uslovima. Po isteku moratorijuma klijenti su se opredeljivali za otplatu ukupnog iznosa u moratorijumu ili produženje roka otplate za broj meseci koliko je potraživanje bilo u moratorijumu. Za klijente koji su se opredelili za produženje roka otplate, obračunata neplaćena kamata koji se odnosi na period moratorijuma raspodeljena je na preostali period proporcionalno broju preostalih rata i ne predstavlja osnovicu za obračun kamate.

U decembru 2020. godine Narodna banka Srbije usvojila je Odluku o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19 koja je implementirana tokom 2021. godine. Prema navedenoj Odluci banka je bila u obavezi da na zahtev klijenata koji ispunjavaju uslove propisane Odlukom omogući olakšice u otplati kredita u smislu odobrenja reprograma ili refinansiranja postojećih kredita, a koji podrazumeva moratorijum na otplatu glavnice. Tokom 2021. godine banka je odobravala olakšice u skladu sa navedenom Odlukom sa opcijama refinansiranja i reprograma uz mogućnost da klijent plaća kamatu tokom moratorijuma ili po isteku moratorijuma.

Aneksiranjem inicijalnih ugovora došlo je do modifikacije ugovorenih novčanih tokova i Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 obračunala i proknjižila gubitke po osnovu modifikacije, odnosno korigovala knjigovodstvenu vrednost kredita diskontovanjem budućih gotovinskih tokova kamatnom stopom koja je važila pre aneksiranja ugovora. U odnosu na 2020. godinu značajno manji broj klijenata je koristio olakšice u otplati obaveza te rashodi po osnovu modifikacija manji.

10. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od usluga dostavljanja podataka kreditnom birou	1.270	1.085
Prihodi od zakupnina	1.173	967
Ukupno	<u>2.443</u>	<u>2.052</u>

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Troškovi zarada	402.439	337.608
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	243.250	199.059
Troškovi naknada zarada	183.272	131.555
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	73.334	61.169
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	25.854	27.598
Ostali lični rashodi	11.577	721
Rashodi rezervisanja za penzije (Napomena 27)	1.469	886
Ukupno	<u>941.295</u>	<u>758.596</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Nematerijalnih ulaganja (Napomena 20)	82.395	90.292
Osnovnih sredstava (Napomena 21)	76.920	81.496
Prava korišćenja prostora	<u>55.301</u>	<u>51.044</u>
Ukupno	<u>214.616</u>	<u>222.832</u>

13. OSTALI PRIHODI

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od podsticaja i promocija	41.150	49.169
Prihodi iz prethodnih godina	12.228	7.620
Prihodi od ukidanja rezervacija po sudskim sporovima (napomena 27)	5.244	-
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za ostale obaveze	-	17.425
Naplaćeni troškovi sudskih sporova	1.313	333
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	31	4.667
Prihodi od promene vrednosti sredstava namenjenih prodaji	1	1.725
Ostali prihodi	<u>2.332</u>	<u>1.850</u>
Ukupno	<u>62.299</u>	<u>82.790</u>

14. OSTALI RASHODI

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Usluge korišćenja i održavanja softvera	256.481	185.059
Troškovi premije osiguranja	95.381	84.926
Profesionalne usluge	84.508	69.464
Troškovi izrade kartica	65.083	33.241
Rashodi rezervisanja po sudskim obavezama (napomena 27)	61.266	14.960
Usluge čuvanja i odžavanja osnovnih sredstava	58.954	60.658
Troškovi prodaje proizvoda banke	51.036	109.378
Usluge transporta i čuvanja novca	45.375	40.161
Troškovi telekomunikacija	32.893	21.293
Troškovi poreza i takse	30.814	18.613
Troškovi marketinga	25.868	41.851
Troškovi službenog puta i stručnog usavršavanja	13.045	5.854
Troškovi materijala i energije	9.523	9.039
Članarine	4.519	3.732
Troškovi podrške platnom prometu	4.316	4.091
Troškovi reprezentacije	2.715	2.496
Troškovi zakupa	2.318	951
Novčane kazne i zatezne kamate	2.027	5.833
Usluga call centra	1.539	5.896
Ostalo	<u>3.015</u>	<u>5.294</u>
Ukupno	<u>850.677</u>	<u>722.790</u>

15. POREZ NA DOBIT

- (a) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda dobitka/(gubitka) pre oporezivanja i propisane poreske stope

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Gubitak pre oporezivanja	<u>412.525</u>	<u>584.056</u>
Porez na dobit po stopi od 15% (2020: 15%)	<u>(61.879)</u>	<u>(87.608)</u>
Poreski efekti prihoda/rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	(24.735)	(10.682)
Privremene razlike	<u>13.084</u>	<u>(487)</u>
Poreski gubitak perioda	<u>(73.530)</u>	<u>(98.777)</u>
Nepriznata odložena poreska sredstva po osnovu poreskih gubitaka i po stopi od 15%	<u>73.530</u>	<u>98.777</u>
Ukupan poreski (rashod) / prihod	<u>-</u>	<u>-</u>

- (c) Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze

Promene na odloženim poreskim sredstvima/obavezama u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Stanje na dan 1. januara	<u>(10.404)</u>	<u>(14.356)</u>
Efekat odloženih poreskih obaveza evidentiran kroz revalorizacione rezerve	<u>8.811</u>	<u>3.952</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>(1.593)</u>	<u>(10.404)</u>

Odložene poreske obaveze nastaju po osnovu porfolia državnih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Odložene poreske obaveze za efekte evidentirane kroz revalorizacione rezerve	<u>(1.593)</u>	<u>(10.404)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>(1.593)</u>	<u>(10.404)</u>

Nepriznata odložena poreska sredstva

Imajući u vidu da banka beleži gubitke u prethodnim periodima, a da je nova strategija počela da se primenjuje od 2020. godine i nije još dokazana kroz rezultate, Banka nije priznala odložena poreska sredstva koja proizilaze iz privremenih razlika i poreskih gubitaka. Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu gubitka ranijih godina u ukupnom iznosu od 519.527 hiljada dinara (2020. godine: 630.088 hiljada dinara) i odložena poreska sredstva po osnovu ostalih privremenih razlika između računovodstvene i poreske vrednosti sredstava i obaveza u iznosu 52.990 hiljada dinara (2020. godine: 36.529 hiljada dinara).

15. POREZ NA DOBIT (nastavak)**(c) Odložena poreska sredstva/obaveze (nastavak)**

Prava na prenose neiskorišćenih poreskih gubitaka za koje nije priznato odloženo poresko sredstvo u bilansu stanja, ističu u sledećim godinama:

	31.12.2021.	31.12.2020.
2021. godine	-	184,090
2022. godine	171.180	171,180
2023. godine	100.759	100,759
2024. godine	75.281	75,281
2025. godine	98,778	98,778
2026. godine	73,529	-
	519,527	630,088

Banka takođe nije priznala u 2021. godini odložena poreska sredstva na neiskorišćene prenosive poreske kredite po osnovu ulaganja u osnovna sredstva u periodu od 2010. godine do 2012. godine u iznosu od 7.885 hiljada dinara (2020: 9.948 hiljada dinara) U toku 2013. godine nije bilo ulaganja u osnovna sredstva koja bi mogla biti priznata kao poreski kredit u skladu sa zakonom. Izmenama Zakona o porezu na dobit, a od 2014. godine, ukinuta je mogućnost sticanja prava na poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva.

Prava na prenose neiskorišćenih kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva u iznosu od 7.885 hiljada dinara (2020 godine: 9.948 hiljada dinara) za koje nije priznato odloženo poresko sredstvo u bilansu stanja, ističu u periodu do pet godina.

16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

Struktura gotovine i sredstava kod centralne banke:

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
U dinarima		
Žiro račun	1.103.600	1.063.976
Gotovina u blagajni	524.602	604.187
Depoziti viškova likvidnih sredstava	2.998.970	1.356.130
Ukupno	<u>4.627.172</u>	<u>3.024.293</u>
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	721.539	877.947
Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	893.685	793.064
Ukupno	<u>1.615.224</u>	<u>1.671.011</u>
Aktivna vremenska razgraničenja u dinarima po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke		
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	75	56
Ukupno	<u>6.242.471</u>	<u>4.695.360</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(154)	(144)
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>6.242.317</u></u>	<u><u>4.695.216</u></u>

Promene na računima ispravke vrednosti:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Početno stanje	144	120
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	238	225
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(228)	(201)
Stanje na dan 31. decembra	<u>154</u>	<u>144</u>

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije". br. 76/2018).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza u toku prethodnog kalendarskog meseca po stopi od 5% na obaveze sa ugovorenim ročnošću do dve godine i 0% na obaveze sa ugovorenim ročnošću preko dve godine. Dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije. Obaveznu dinarsku rezervu banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je banka dala iz tih depozita.

16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Izuzetno od ovoga, banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordiniranih obaveza za koje je Narodna banka Srbije utvrdila da su ispunjeni uslovi za njihovo uključivanje u dopunski kapital banke; dinarske i devizne obaveze po osnovu sredstava koja banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno neposredno preko vlasnika tih sredstava.

Dodatno dinarsku obaveznu rezervu čini i 38%, odnosno 30% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve. Obračunata obavezna dinarska rezerva na 31. decembar 2021. godine iznosila je 1.106.697 hiljada dinara (decembar 2020. godine: 1.064.748 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Prosečna kamatna stopa na iznos izdvojene dinarske rezerve, koji ne prelazi iznos obračunate obavezne rezerve, u toku 2021. godine iznosila je 0,10% na godišnjem nivou na kraju godine kao i u toku godine (2020. godina: iznosila je 0,10% na kraju godine, a u toku godine od 0,75% do 0,10% na godišnjem nivou).

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije". br. 76/2018), banka obračunava i izdvaja deviznu obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih obaveza u prethodnom kalendarskom mesecu po stopi od 20% na obaveze sa ugovorenim rokom do dve godine, 13% na obaveze sa ugovorenim rokom preko dve godine i po stopi od 100% na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom. Deviznu obaveznu rezervu banke izdvajaju na devizne račune Narodne banke Srbije.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

Obračunatu obaveznu rezervu banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije, a izuzetno ukoliko bi zbog izdvajanja obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika banke odstupao od onog koji je propisan odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicim, banka može obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima.

Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 62% (na obaveze do dve godine), odnosno 70% (na obaveze preko dve godine) se izdvaja u devizama, a preostalih 38%, odnosno 30% u dinarima na žiro računu.

Na dan 31. decembra 2021. godine, obavezna rezerva banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije u toku 2021. godine bila je 0,10% na godišnjem nivou tokom cele godine.

17. POTRAŽIVANJE PO OSNOVU DERIVATA

Fer vrednost SWAP na dan 31.12.2020. iznosi 2.278 hiljada dinara.

18. HARTIJE OD VREDNOSTI

Hartije od vrednosti čine državne obveznice Republike Srbije.

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
U dinarima		
Državne hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	1.600.962	4.524.002
Državne hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	2.414.093
Ukupno	<u>1.600.962</u>	<u>6.938.095</u>
U valuti		
Državne hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	1.795.373	497.142
Državne hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	2.840.857	426.356
Ukupno	<u>4.636.230</u>	<u>923.498</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<u>(5.839)</u>	<u>(1.282)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>6.231.353</u>	<u>7.860.311</u>

Promene na računima ispravke vrednosti za hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Početno stanje	1.282	566
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	5.496	3.299
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(943)	(2.584)
Kursne razlike	4	1
Stanje na dan 31. decembra	<u>5.839</u>	<u>1.282</u>

Ispravka vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat iznosi 4.390 hiljada dinara i prikazana je u ostalom rezultatu (13.239 hiljade dinara na 31.12.2020.).

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Devizni računi	1.214.895	703.537
Depoziti dati bankama	17.505	803.938
Namenski depoziti dati finansijskim organizacijama	105.312	82.050
Razgraničena kamata	-	11.705
Ukupno	1.337.712	1.601.230
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(3.355)	(4.376)
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.334.357</u>	<u>1.596.854</u>

Promene na računima ispravke vrednosti:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Početno stanje	4.376	5.311
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	2.585	33.537
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(3.606)	(34.489)
Kursne razlike	-	17
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.355</u>	<u>4.376</u>

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

(a) Pregled po vrstama kredita i potraživanja

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Potraživanja za kamatu	41.198	36.124
Potraživanja za naknadu po kreditima	78.731	66.922
Dati krediti	10.149.507	8.825.407
Ostali plasmani	209.481	551.587
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	25.021	67.133
<i>Minus: Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope</i>	(345.234)	(327.308)
<i>Minus: Modifikacija kredita zbog moratorijuma (Napomena 9)</i>	(14.796)	(65.988)
Ukupno bruto iznos	<u>10.143.907</u>	<u>9.153.877</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(254.438)	(183.605)
Stanje na dan 31. decembra	<u>9.889.469</u>	<u>8.970.272</u>

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

(b) Pregled po vrstama kredita

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Kreditni po transakcionim računima	149.463	152.236
Potrošački krediti	5.963.997	5.707.021
Gotovinski krediti	2.707.997	1.868.927
Ostali krediti	1.112.677	874.012
Ostali plasmani	209.773	551.681
Ukupno	<u>10.143.907</u>	<u>9.153.877</u>

(c) Sektorska struktura kredita i depozita

Sektorska struktura datih kredita i depozita, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine, data je u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Sektor stanovništva	<u>10.143.907</u>	<u>9.153.877</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>10.143.907</u>	<u>9.153.877</u>

(d) Promene na računima ispravke vrednosti datih kredita i depozita u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Početno stanje	183.605	224.078
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	530.974	270.427
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(383.801)	(174.465)
Prihodi od kamate na obezvređena potraživanja	3.592	6.477
Otpisi	(79.932)	(142.912)
Stanje na dan 31. decembra	<u>254.438</u>	<u>183.605</u>

(e) Promene na modifikacijama kredita zbog moratorijuma

	<u>2021.</u>
Početno stanje	65.988
Nove modifikacije (napomena 9)	1.548
Ukidanje modifikacija (napomena 4)	(52.740)
Stanje na dan 31. decembra	<u>14.796</u>

21. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Patenti, licence i softver	1.012.686	976.871
Akumulirana ispravka vrednosti nematerijalnih ulaganja	<u>(840.852)</u>	<u>(772.251)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	<u>171.834</u>	<u>204.620</u>

Promene na nematerijalnim ulaganjima:

	<u>Nematerijalna ulaganja u pripremi</u>	<u>Nematerijalna ulaganja - softver</u>	<u>Ukupno nematerijalna ulaganja</u>
NABAVNA VREDNOST			
1. januar 2020. godine	<u>48.878</u>	<u>899.250</u>	<u>948.128</u>
Nabavke u toku godine	28.743	-	28.743
Prenos sa sredstava u pripremi	(40.316)	40.316	-
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	<u>37.305</u>	<u>939.566</u>	<u>976.871</u>
Nabavke u toku godine	49.612	-	49.612
Prenos sa sredstava u pripremi	(49.043)	49.043	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(13.797)	(13.797)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	<u>37.874</u>	<u>974.812</u>	<u>1.012.686</u>
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI			
1. januar 2020. godine	-	<u>681.959</u>	<u>681.959</u>
Amortizacija (Napomena 12)	-	90.292	90.292
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	<u>-</u>	<u>772.251</u>	<u>772.251</u>
Amortizacija (Napomena 12)	-	82.395	82.395
Otuđenja i rashodovanja	-	(13.794)	(13.794)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	<u>-</u>	<u>840.852</u>	<u>840.852</u>
Sadašnja vrednost na dan:			
- 31. decembra 2021. godine	<u>37.874</u>	<u>133.960</u>	<u>171.834</u>
- 31. decembra 2020. godine	<u>37.305</u>	<u>167.315</u>	<u>204.620</u>

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Osnovna sredstva	31.12.2021.	31.12.2020.
Oprema	761.810	759.983
Osnovna sredstva u pripremi	9.939	1.039
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	24.822	22.577
Pravo korišćenja prostora u zakupu (Napomena 31)	362.337	336.958
Pravo korišćenja automobile	-	1.151
<i>Ukupno nabavna vrednost</i>	1.158.908	1.121.708
Akumulirana ispravka vrednosti osnovnih sredstava	(814.341)	(712.842)
Ukupno sadašnja vrednost na dan 31. decembra	344.567	408.866

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima i pravima korišćenja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>Računarska oprema</u>	<u>Ostala Oprema</u>	<u>Osnovna sredstva u pripremi</u>	<u>Ulaganja u tuđa osnovna sredstva</u>	<u>Prava korišćenja – zakup prostora</u>	<u>Pravo korišćenja - automobila</u>	<u>Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema</u>
NABAVNA VREDNOST							
1. januar 2020. godine	299.132	463.483	406	22.421	307.568	-	1.093.010
Nabavke u toku godine	-	-	23.536	-	29.604	1.151	54.291
Prenos sa sredstava u pripremi	18.654	4.093	(22.903)	156	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	(650)	(24.729)	-	-	(214)	-	(25.593)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	317.136	442.847	1.039	22.577	336.958	1.151	1.121.708
Nabavke u toku godine	-	-	40.346	-	32.194	(1.151)	72.540
Prenos sa sredstava u pripremi	20.681	8.059	(31.446)	2.706	-	-	-
Otuđenja /rashodovanja/isticanje prava korišćenja	(10.433)	(16.480)	-	(461)	(6.815)	(1.151)	(35.340)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	327.384	434.426	9.939	24.822	362.337	-	1.158.908

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima i nematerijalnim ulaganjima (nastavak)

	Računarska oprema	Ostala Oprema	Osnovna sredstva u pripremi	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Prava korišćenja – zakup prostora	Pravo korišćenja - automobila	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI							
1. januar 2020. godine	238.706	295.749	-	17.499	48.603	-	600.557
Amortizacija (Napomena 12)	25.650	54.138	-	1.708	50.881	169	132.546
Otuđenja i rashodovanja	(524)	(19.666)	-	-	(71)	-	(20.261)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	263.832	330.221	-	19.207	99.413	169	712.842
Amortizacija (Napomena 12)	27.353	47.978	-	1.589	55.124	251	132.295
Otuđenja i rashodovanja	(10.139)	(16.275)	-	(462)	(3.500)	(420)	(30.796)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	281.046	361.924	-	20.334	151.037	-	814.341
Sadašnja vrednost na dan:							
- 31. decembra 2021. godine	46.338	72.502	9.939	4.488	211.300	-	344.567
- 31. decembra 2020. godine	53.304	112.626	1.039	3.370	237.545	982	408.866

Sadašnju vrednost opreme na dan 31. decembra 2021. godine najvećim delom čine računarska oprema, bankomati, kancelarijski nameštaj-

Banka nema građevinskih objekata koji su pod hipotekom radi obezbeđenja otplate obaveza po osnovu kredita.

Na osnovu procene rukovodstva Banke, na dan 31. decembra 2021. godine ne postoje indikacije da je vrednost preostalih osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

23. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Nekretnine	21.399	21.399
Stanje na dan 31. decembra	<u>21.399</u>	<u>21.399</u>

Banka je na kraju poslovne godine izvršila procenu vrednosti nepokretnosti i utvrdila da je knjigovodstvena vrednost usklađena sa tržišnom.

Promene na stalnim sredstvima namenjenim prodaji:

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Stalna sredstva namenjena prodaji		
Stanje na početku godine	21.399	19.674
Prihodi/rashodi po osnovu promene vrednosti	-	1.725
Stanje na dan 31. decembra	<u>21.399</u>	<u>21.399</u>

24. OSTALA SREDSTVA

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Ostala potraživanja		
Potraživanja za naknade po osnovu ostalih usluga Banke	773	13.403
Potraživanja za date avanse	16.622	17.072
Potraživanja od zaposlenih	27.037	27.394
Potraživanja za preplaćene poreze i doprinose	1.456	654
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja	5.777	70.241
Potraživanja u obračunu	228.700	182.974
PDV sa pravom odbitka	34	23
Ostale investicije	-	70
	<u>280.399</u>	<u>311.831</u>
Aktivna vremenska razgraničenja u dinarima		
Razgraničena potraživanja za ostale obračunate prihode	1	3.758
Razgraničeni ostali troškovi	5.269	7.220
	<u>5.270</u>	<u>10.978</u>
Zalihe		
Inventar u upotrebi	30	30
Minus: Ispravka vrednosti inventara u upotrebi	(30)	(30)
	<u>-</u>	<u>-</u>
Bruto ostala sredstva	<u>285.669</u>	<u>322.809</u>
Minus: Ispravka vrednosti	(29.337)	(34.652)
Stanje na dan 31. decembra	<u>256.332</u>	<u>288.157</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Promene na računima ispravke vrednosti ostalih sredstava prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Početno stanje	34.652	40.157
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	4.540	24.928
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(9.313)	(26.884)
Otpisi	(552)	(3.504)
Kursne razlike	10	(45)
Stanje na dan 31. decembra	<u>29.337</u>	<u>34.652</u>

25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Transakcioni depoziti	23.129	341
Namenski depoziti	1.391.995	2.988.772
Ostali depoziti	350	1
Razgraničene obaveze za kamatu	1.541	3.661
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.417.015</u>	<u>2.992.775</u>

Sektorska struktura depozita prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci sa stanjem na dan 31. decembra 2021 i 2020. godine prikazana je kako sledi:

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Finansijske institucije	1.417.015	2.992.775
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.417.015</u>	<u>2.992.775</u>

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Transakcioni depoziti	12.473.041	10.276.309
Štedni depoziti	5.486.705	5.342.213
Depoziti po osnovu datih kredita	110	110
Namenski depoziti	555.205	537.580
Ostale obaveze	13.041	14.117
	<u>18.528.102</u>	<u>16.170.330</u>
Obaveze za kamatu	550	536
Razgraničeni rashodi kamata	8.366	11.052
Stanje na dan 31. decembra	<u>18.537.018</u>	<u>16.181.917</u>

Banka je tokom godine primala dinarske depozite po kamatnoj stopi od 0,9% do 2,2% na štednju po viđenju i oročenu štednju do godinu dana. Kamatna stopa na deviznu štednju po viđenju iznosila je 0,1%. Banka tokom 2021. godine nije primala dugoročne depozite.

Sektorska struktura depozita prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine prikazana je kako sledi:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>	<u>Ukupno</u>
Sektor drugih preduzeća	577.624	17.637	595.261
Sektor stanovništva	10.632.909	7.054.489	17.687.398
Sektor stranih lica	28.820	224.267	253.087
Drugi komitenti	1.272	-	1.272
Stanje na dan 31. decembra	<u>11.240.625</u>	<u>7.296.393</u>	<u>18.537.018</u>

Sektorska struktura depozita prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine prikazana je kako sledi:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>	<u>Ukupno</u>
Sektor drugih preduzeća	542.233	20.630	562.863
Sektor stanovništva	8.978.602	6.389.086	15.367.688
Sektor stranih lica	26.138	224.002	250.140
Drugi komitenti	1.226	-	1.226
Stanje na dan 31. decembra	<u>9.548.199</u>	<u>6.633.718</u>	<u>16.181.917</u>

27. REZERVISANJA

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Rezervisanja za sudske sporove	94.964	42.054
Rezervisanja za neiskorišćene odobrene kredite	13.538	21.184
Rezervisanja za obaveze po ugašenim računima	6.653	6.654
Rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade	4.429	3.633
Stanje na dan 31. decembra	<u>119.584</u>	<u>73.525</u>

(a) Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Stanje na početku godine	42.054	34.049
Nova rezervisanja (napomena 12 i 13)	61.266	33.220
Ukidanje rezervisanja (napomena 12 i 13)	(5.244)	(18.260)
Isplata	(3.112)	(6.955)
Stanje na dan 31. decembra	<u>94.964</u>	<u>42.054</u>

b) Promene na rezervisanjima za neiskorišćene odobrene kredite

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Početno stanje	21.184	9.383
Nova rezervisanja (napomena 9)	46.845	29.186
Ukidanje rezervisanja (napomena 9)	(54.491)	(17.384)
Stanje na dan 31. decembra	<u>13.538</u>	<u>21.184</u>

(c) Promene na rezervisanjima za otpremnine prilikom odlaska u penziju u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Stanje na početku godine	3.633	3.220
Aktuarski (dobitak)/gubitak	(382)	(668)
Isplata	(291)	-
Nova rezervisanja (Napomena 10)	1.469	962
Unwinding efekat	-	119
Stanje na dan 31. decembra	<u>4.429</u>	<u>3.633</u>

Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih formirana su na bazi izvršenog obračuna i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćen je ponderisani prosek stope prinosa državnih obveznica Republike Srbije na dan 30. novembra 2021. godine. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Pravilnika o radu Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada od 5% godišnje.

28. OSTALE OBAVEZE

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Obaveze za provizije u dinarima		
Obaveze za provizije u dinarima	-	4
	<u>-</u>	<u>4</u>
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u dinarima		
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u dinarima (Napomena 31)	50.026	53.036
	<u>50.026</u>	<u>53.036</u>
Ostale obaveze u dinarima		
Obaveze prema dobavljačima	250.765	178.496
Obaveze po osnovu primljenih avansa	1	1
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	63.187	38.616
Obaveze u obračunu	2.913	3.622
Prolazni i privremeni računi	8.622	7.391
	<u>325.488</u>	<u>228.126</u>
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada u dinarima		
Obaveze za rezervacije za neiskorišćene godišnje odmore	38.111	31.296
	<u>38.111</u>	<u>31.296</u>
Obaveze za porez		
Obaveze za porez na dodatu vrednost	8.271	4.577
Obaveze za druge poreze i doprinose	502	1.406
	<u>8.773</u>	<u>5.983</u>
Pasivna vremenska razgraničenja u dinarima		
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	100.829	88.227
Razgraničeni prihodi	6.797	-
	<u>107.626</u>	<u>88.227</u>
Obaveze za provizije u stranoj valuti		
Obaveze za provizije u stranoj valuti	590	584
	<u>590</u>	<u>584</u>
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u stranoj valuti		
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u stranoj valuti (Napomena 31)	185.635	203.540
	<u>185.635</u>	<u>203.540</u>
Ostale obaveze u stranoj valuti		
Obaveze prema dobavljačima	24	40
Obaveze po osnovu primljenih avansa	118	118
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	26.688	23.574
Obaveze u obračunu	448	636
Prolazni i privremeni računi	38.170	19.047
	<u>65.448</u>	<u>43.415</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>781.697</u>	<u>654.211</u>

29. KAPITAL

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Akcionarski kapital	10.280.853	10.280.853
Nerealizovani dobiti(gubici)	(15.697)	72.197
Gubitak iz ranijih godina	6.217.905	(5.633.849)
Gubitak tekuće godine	412.525	(584.056)
	<u>3.634.726</u>	<u>4.135.145</u>

Akcijski kapital

Dana 12. februara 2019. godine izvršena je dokapitalizacija od strane Telenor Danemark Holding, Copenhagen, Danska emisijom akcija u ukupnom iznosu 3.136.789 hiljada dinara koja je registrovana u Centralnom registru za hartije od vrednosti.

Dana 20. februara 2019. izvršen je transfer akcija između Telenor Danemark Holdinga i PPF Financial Holdings B.V. sa sedištem u Holandiji, a na osnovu prethodno potpisanog Ugovora o prodaji akcija. Potpisivanjem ovog ugovora i transferom akcija, PPF Financial Holdings B.V. postao je 100% vlasnik banke.

Dana 25.03.2019. godine izvršena je dokapitalizacija od strane PPF Financial Holdings B.V. emisijom akcija 590.918 hiljada dinara koja je registrovana u Centralnom registru hartija od vrednosti.

Ukupan broj upisanih i uplaćenih akcija Banke na dan 31. decembra 2021. godine iznosi 2.934.871 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 3.503 dinara (31. decembar 2020. godine: 2.934.871 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 3.503 dinara). Na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine nije bilo prioritetnih akcija.

Nerealizovani dobiti u 2021. i 2020. godini se odnose na smanjenje dobitaka po osnovu efekata fer vrednovanja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat i aktuarske dobitke nastale po osnovu rezervacija za otpremnine prilikom odlaska u penziju.

30. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE**(a) Garancije i ostale preuzete buduće obaveze**

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Date garancije i druga jemstva		
- u dinarima	588	588
- u stranoj valuti	311.779	286.991
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite po kreditnim karticama u dinarima	1.332.710	893.744
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite za prekoračenja po tekućim računima	247.171	210.057
	<u>1.892.248</u>	<u>1.391.380</u>

Stanje na dan 31.decembar

30. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE (nastavak)**(b) Obaveze po osnovu ugovorenih obaveza za plaćanja za izmene na softverskim sistemima**

Obaveze banke po osnovu ugovorenih obaveza za plaćanja za izmene na softverskim sistemima na dan 31.12.2021. iznose 114 hiljada RSD (31. decembar 2020. godine: 2.465 hiljade RSD)

(c) Sudski sporovi

Banka vodi veći broj sudskih sporova protiv pravnih i fizičkih lica radi naplate svojih potraživanja, a javlja se i kao tužena strana u određenom broju sporova. Broj sudskih sporova koji se vodi protiv banke je 485 ukupne vrednosti od 104.952.091,09 RSD.

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 27 uz finansijske izveštaje, rukovodstvo Banke je formiralo rezervisanja za sudske sporove za koje je verovatno da će dovesti do odliva resursa u iznosu od 94.964 hiljada dinara u 2021. (31. decembar 2020. godine: 42.054 hiljade dinara). Rukovodstvo Banke ne očekuje gubitke u narednom periodu po osnovu ostalih sporova koji se vode protiv Banke.

(d) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

31. LIZING

Banka ima ugovore o zakupu prostora za bankomate i za centralu. Ugovori o zakupu bankomata imaju ročnost od 1 do 8 godina. Zakup prostora za centralu banke je ugovoren na 10 godina.

Stanje i kretanje prava na korišćenje sredstava u 2021. i 2020. prikazano je u sledećoj tabeli:

	<u>2021</u>	<u>2020.</u>
Početno stanje	238.526	258.965
Novi zakupi	32.120	30.754
Amortizacija (napomena 22)	(55.301)	(51.044)
Raskid ugovora	(4.045)	(149)
Stanje na dan 31. decembra	<u>211.300</u>	<u>238.526</u>

31. LIZING (nastavak)

Stanje obaveza po osnovu zakupa i kretanje u 2021. i 2020. godini predstavljeno je u sledećoj tabeli:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Početno stanje	256.576	283.132
Povećanje obaveza	25.495	23.797
Kamata (napomena 4)	6.559	7.243
Plaćanja	(48.472)	(57.596)
Raskid ugovora	(4.497)	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>235.661</u>	<u>256.576</u>

Banka je u toku 2021. god. imala plaćanja na ime lizinga u iznosu od 52.969 hiljade dinara (57.596 hiljada dinara u 2020.). Takođe, u toku 2021. banka je imala povećanje sredstava po osnovu zakupa u iznosu od 25.495 hiljade dinara (23.797 hiljade dinara u 2020.)

U sledećoj tabeli su prikazani iznosi koji se priznaju u Bilansu uspeha:

	<u>2021</u>	<u>2020.</u>
Troškovi amortizacije prava korišćenja	55.301	51.044
Troškovi kamate na obaveze za lizing	6.559	7.243
Stanje na dan 31. decembra	<u>61.860</u>	<u>58.287</u>

Struktura obaveza za finansijski lizing u skladu sa dospećem je predstavljena sledećom tabelom:

	<u>do 1 godine</u>	<u>Do 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u dinarima	16.766	33.260	-	50.026
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u dinarima u stranoj valuti	23.731	131.072	17.531	172.334
Stanje 31.12.2021.	<u>53.798</u>	<u>164.332</u>	<u>17.531</u>	<u>235.661</u>
	<u>do 1 godine</u>	<u>Do 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u dinarima	15.381	37.655	-	53.036
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u dinarima u stranoj valuti	32.466	125.628	45.446	203.540
Stanje 31.12.2020.	<u>47.847</u>	<u>163.283</u>	<u>45.446</u>	<u>256.576</u>

32. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom, što predstavlja širi koncept od iznosa kapitala prikazanog u bilansu stanja, su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne banke Srbije,
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama, i
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Zakonom o bankama Republike Srbije je propisano da banke moraju da održavaju minimalni iznos kapitala od 10 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu, pokazatelj adekvatnosti kapitala od najmanje 8%, kao i da obim i strukturu svog poslovanja usklade sa pokazateljima poslovanja u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 23/2013, 43/2013, 92/2013, 33/2015, 61/2015, 61/2016, 103/2016, 119/2017, 76/2018, 57/2019, 88/2019, 27/2020 i 67/2020) i Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013, 51/2014, 85/2016, 103/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020 i 59/2021).

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. Banka je definisala ciljeve, politike i procese upravljanja kapitalom i rizikom u skladu sa trenutnom kapitalnom regulativom.

(a) Implementacija kapitalne regulative

U skladu sa regulativom koju je propisala Narodna banka Srbije i usvojenim planom za implementaciju Bazel III standarda, Banka je odabrala i implementirala sledeće pristupe za obračun kapitalnih zahteva u okviru prvog stuba:

- Za kreditne rizike – standardizovan pristup,
- Za tržišne rizike u bankarskoj knjizi – pristup neto otvorene devizne pozicije,
- Za operativne rizike – pristup osnovnih indikatora.

Prilikom odabira navedenih pristupa za obračun kapitalnih zahteva, Banka se rukovodila principom proporcionalnosti, uzimajući u obzir kompleksnost izabrane metodologije, veličinu portfolija i strukturu rizične aktive.

(b) Adekvatnost kapitala

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014, 85/2016, 103/2016, 103/2018, 88/2019, 98/2020, 137/2020 i 59/2021). utvrđena je metodologija izračunavanja adekvatnosti kapitala. U skladu sa ovom Odlukom, izvršene su zahtevane korekcije na knjigovodstvenoj vrednosti kapitala na osnovu čega je izračunat regulatorni kapital. Regulatorni kapital se sastoji iz osnovnog i dopunskog kapitala, koji je umanjen za definisane odbitne stavke, dok se rizična bilansna i vanbilansna aktiva utvrđuju u skladu sa odabranim pristupima propisanim u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Osnovni kapital uključuje uplaćeni deo akcionarskog kapitala Banke, dobit Banke, kao i sve vrste rezervi Banke formiranih na teret dobiti nakon njenog oporezivanja, u skladu sa uslovima propisanim u Odluci o adekvatnosti kapitala.

32. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Regulatorni kapital		
Osnovni kapital	1.831.884	2.206.571
Dopunski kapital	-	-
Ukupno (1)	<u>1.831.884</u>	<u>2.026.571</u>
Rizikom ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva		
Bilansna aktiva	6.023.945	4.760.429
Vanbilansna aktiva	532.858	360.075
Operativni rizik	2.511.089	2.028.229
Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti	-	-
Devizni rizik	-	-
Ukupno (2)	<u>9.067.892</u>	<u>7.148.733</u>
Adekvatnost kapitala (1/2 x 100)	<u>20,20%</u>	<u>28,35%</u>

* Otvorena devizna pozicija na dan 31. decembra 2021. godine je iznosila 22.463 hiljada dinara, odnosno racio 1,23%.

c) Pokazatelji poslovanja Banke – usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa odredbama člana 34. Zakona o bankama, odnosno sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i Odlukom o upravljanju rizicima banke.

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima. Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2021. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	<u>Propisani</u>	<u>Ostvareni</u>
	<i>Minimum</i>	
1. Kapital	<i>EUR 10 miliona</i>	<i>EUR 15.580</i>
2. Adekvatnost kapitala	<i>Minimum 8%</i>	<i>20,20%</i>
3. Ulaganja Banke	<i>Maksimum 60%</i>	<i>18,81%</i>
4. Izloženost prema licima povezanim s Bankom	<i>Maksimum 25%</i>	<i>17,33%</i>
5. Zbir svih velikih izloženosti Banke u odnosu na kapital	<i>Maksimum 400%</i>	<i>68,37%</i>
6. Pokazatelji likvidnosti		
u poslednjem mesecu izveštajnog perioda	<i>1,00%</i>	<i>3,22%</i>
u poslednja tri dana izveštajnog perioda	<i>0,90%</i>	<i>3,26%</i>
poslednjeg radnog dana izveštajnog perioda	<i>0,80%</i>	<i>3,29%</i>
7. Pokazatelj deviznog rizika	<i>Maksimum 20%</i>	<i>1,23%</i>

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA**33.1. Uvod**

Bankarsko poslovanje je izloženo rizicima koji se, u zavisnosti od strukture, strategije i veličine banke razlikuju po vrsti i stepenu materijalnosti. Tipično, banke su izložene kreditnom riziku, tržišnom riziku, riziku likvidnosti i operativnom riziku. Upravljanje ovim rizicima je jedan od najvažnijih zadataka banke.

Banka poštuje nekoliko osnovnih principa upravljanja vrednošću i rizikom:

- Upravljanje vrednošću, rizikom i kapitalom je međusobno povezano. Cilj svake kompanije je da stvori vrednost. Da bi se ostvario ovaj cilj, donose se odgovarajuće odluke i razvijaju aktivnosti, iako ne postoji izvesnost u pogledu konačnog rezultata ovog procesa. Da bi osigurala kontinuitet u poslovanju, adekvatnost kapitala mora da bude na nivou koji može da pokrije bilo kakve posledice nepredviđenih negativnih događaja.
- Upravljanju rizikom se pristupa uzimajući u obzir sve rizike kojima je Banka izložena i sve aktivnosti kojima se bavi.
- Primarna odgovornost za upravljanje vrednošću i rizikom leži na linijama poslovanja, dok Služba za kontrolu rizika posluje nezavisno od linija poslovanja i obavlja savetodavnu, pomoćnu i nadzornu ulogu.

Strategija i politika upravljanja rizicima

Politika i strategija upravljanja rizikom je definisana od strane Upravnog odbora Banke. Politika upravljanja rizicima navodi ciljeve (nivo ambicija) i osnovne principe upravljanja rizicima. Strategije upravljanja rizicima i kapitalom definišu način na koji Banka postiže nivo ambicija (ciljeve) i sadrže pristup i resurse potrebne za realizaciju politike upravljanja rizicima.

Organizacija upravljanja rizicima

Model upravljanja rizikom Mobi banke definiše obaveze i zaduženja koji su potrebni za upravljanje procesom stvaranja vrednosti i svim povezanim rizicima. Model upravljanja je organizovan po različitim nivoima:

- Upravni odbor (uz asistenciju Odbora za reviziju),
- Izvršni odbor i
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO)

Navedeni odbori se koncentrišu na upravljanje rizicima na nivou Banke i na nadzor rizika i adekvatnosti kapitala. Redovno izveštavanje Odbora za reviziju osigurava adekvatan protok informacija odgovornim članovima Upravnog odbora. Upravni odbor je zadužen za usvajanje i nadzor nad Bančinim apetitom za preuzimanje rizika, kao i za nadzor organizacije upravljanja rizicima uz asistenciju Odbora za reviziju. Izvršni odbor je odgovoran za primenu strategije za upravljanje rizicima i kapitalom koju je definisao Upravni odbor i koja ocrtava strukturu takvog upravljanja. Izvršni odbor, pre svega član Izvršnog Odbora nadležan za rizike sprovodi funkciju nadgledanja u okviru strukture procesa upravljanja rizicima Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke nadzire strukturu i evoluciju bilansa stanja, aktivnosti upravljanja sredstvima i gotovinom, donosi odluke o investicijama i nadzire izloženost Banke riziku likvidnosti, deviznom i kamatnom riziku.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.1. Uvod (nastavak)**

- Forum za upravljanje rizicima

Forum za upravljanje rizicima prati, i analizira izloženosti kreditnom i operativnim rizicima Odbor za upravljanje rizicima se sastoji od članova Izvršnog Odbora, predstavnika linijskog menadžmenta i i drugih lica koje po potrebi prisustvuju u svojstvu gostiju..

- Služba Interne revizije je odgovorna za obezbeđivanje nezavisnih, objektivnih, kvalitativnih i konsultanstskih usluga dizajniranih da dodaju vrednost organizacionim operacijama i upravljanju rizicima. Interna revizija pomaže organizaciji da ispuni ciljeve donoseći disciplinovan, sistematski pristup evaluaciji i unapređenju efektivnosti kompanijskog upravljanja rizicima, sistemu internih kontrola, izveštavanju i rukovođenju. Interna revizija obezbeđuje Banci analize, preporuke, konsultacije i informacije koje se tiču aktivnosti koje su pod njihovim nadzorom. Krajnja odgovornost za procese upravljanja rizicima, kontrola i rukovođenja pripada Upravnom odboru i menadžmentu Banke. Služba Interne revizije je odgovorna za planiranje revizije i nadzire usklađenost okvira za upravljanje rizicima sa pravnim i regulatornim zahtevima, efikasnost i efektivnost sistema upravljanja rizicima i njegovu usklađenost sa okvirom za upravljanje rizicima, kao način na koji poslovne linije upravljaju rizicima van ovog formalnog okvira.
- Poslovne linije imaju primarnu odgovornost za primenu pravila upravljanja rizicima. One osiguravaju da okvir za upravljanje rizicima koji se odnosi na poslovanje bude ugrađen u poslovanje Banke kroz primenu pravila definisanih u okviru politike, procedura, metodologija i uputstava. Takođe, poslovne linije su odgovorne za razvoj transakcionih modela.
- Služba za kontrolu rizika vrši identifikovanje i merenje, odnosno procenu izloženosti Banke prema pojedinim vrstama rizika, kao i praćenje rizika, uključujući nadzor, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama. Takođe, Služba vrši merenje, odnosno procenu kao i praćenje profila rizika Banke i adekvatnosti kapitala, kroz izradu metodologija, pravila, politika i procedura za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke i izveštava o svojim nalazima rukovodstvo kroz Forum za upravljanje rizicima i ALCO. Odgovorna je za primenu statističkih modela u svrhu obračuna ispravke vrednosti.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražavaju očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka u neočekivanim, ali mogućim scenarijima. Modeli gubitaka koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovana na uspostavljanju limita. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Dodatno, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost rizicima i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru kao i ALCO i Forumu za upravljanje rizicima. Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost i kvalitet kreditnog portfolija Banke, usklađenost sa postavljenim limitima (internim i regulatornim), merenje kamatnog rizika, racija i gepova likvidnosti, izloženost operativnom riziku i promene profila rizika.

Banka mesečno ocenjuje adekvatnost ispravki vrednosti plasmana. Upravnom odboru se kvartalno dostavlja integralni izveštaj o rizicima, koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.2. Kreditni rizik**

Kreditni rizik predstavlja potencijalno negativno odstupanje od očekivane vrednosti finansijskog instrumenta, usled neplaćanja ili neizvršenja dužnika, jemca, druge ugovorne strane (u profesionalnoj transakciji) ili emitenta dužničkog instrumenta, a usled nelikvidnosti te strane ili nedostatka spremnosti da plati ili obavi plaćanje ili nekih događaja i mera koje su preduzele političke ili monetarne institucije u određenoj zemlji (ovo se takođe naziva i rizik zemlje).

Strategija i procesi

Kreditnim rizikom se upravlja na dva nivoa: na nivou transakcija i na nivou portfolija. Upravljanje kreditnim rizikom na nivou transakcija znači da postoje jasne procedure, procesi i aplikacije koje su uvedene da bi se procenili rizici pre i nakon što se prihvati pojedinačna kreditna izloženost. Upravljanje rizikom na nivou portfolija zahteva periodično izveštavanje na nivou (ili delovima) konsolidovanog kreditnog portfolija, praćenje discipline poštovanja limita i upravljanje portfoliom.

Upravljanje kreditnim rizikom – na nivou transakcija i nivou portfolija

Za upravljanje kreditnim rizikom na nivou transakcija - primenu pravila za prihvatanje kreditnog rizika odgovorna je Služba kreditne analize, dok je za upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija odgovorna Služba za kontrolu rizika. Proces upravljanja kreditnim rizikom sastoji se od identifikacije (na nivou transakcije, odnosno portfolija), procene/merjenja i nadzora/praćenja rizika.

Cilj ovog procesa je da, nakon definisanih koraka, pruži menadžmentu Mobi banke informacije o nivou i strukturi kreditnog rizika, na bazi kojih će oni moći da reaguju i preduzmu korektivnu akciju, u slučaju da kreditni rizik izlazi iz definisanih nivoa tolerancije (apetita) za preuzimanjem rizika. Korektivni koraci uključuju strategije izbegavanja, mitigacije, prihvatanja i transfera rizika.

Nadzor i praćenje

U toku 2021. godine, Mobi banka je implementirala nov interni rejting/PD model kreditnog rizika, za potrebe odobranja kredita, kreditnog procesa i merjenja/upravljanja rizikom u skladu sa poslovnim ciljevima i apetitom za preuzimanje rizika Banke. Model se sastoji od aplikativnog, bihejvioralnog i kombinovanog skoring modela koji je razvijen i primenjuje se na portfolijo stanovništva na način definisan internim procedurama i metodologijama u kreditnom procesu i procesu obračuna ispravke vrednosti. Rejting model razvrstava kredite u 9 rejting klasa (1-9) u redovnom statusu (non default) dok Banka u zavisnosti od faze kredita u statusu neimirenja obaveza deli kredite na 3 rejting klase (10-12). Implementacijom novog bihejvioralnog rejting modela u obračunu ispravke vrednosti ukupna ispravka vrednosti je porasla za RSD 11 miliona dok je pokrivenost NPL porasla 143% na 150%.

Služba za upravljanje kreditnim rizikom za walk in kanale razvija navedene modele koje potom usvaja Upravni odbor Banke. Služba za kontrolu rizika vrši kalibraciju PD za svaku od rejting klasa i dalje primenjuje u obračunu ispravke vrednosti u skladu sa razvijenom Metodologijom za obračun ispravke vrednosti.

Portfolio Mobi banke su, tokom 2021. godine činili: kreditne kartice, gotovinski krediti, krediti za kupovinu uređaja (Handset/Device Loans) u saradnji sa Telenor d.o.o. i minusi po tekućem računu (ovedraft). Razvijeni interni modeli se primenjuju na portfolija kreditnih kartica, gotovinskih kredita i minusa po tekućem računu, dok krediti za kupovinu uređaja nemaju dodeljen rejting s obzirom da su pokriveni gotovinskim depozitom od strane Telenor d.o.o. i PPF grupe. Banka aktivno prati kvalitet portfolija kredita uzetih za kupovinu uređaja i u saradnji sa Telenor d.o.o predlaže i sprovodi mitigacione mere. Kako poslovna strategija Banke zahteva značajno oslanjanje na korišćenje internih modela za procenu parametara rizika, Telenor banka nastoji da implementira robusan okvir za upravljanje modelima i rizikom modela.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) Ukupna izloženost banke prema kreditnom riziku

Pregled ukupne maksimalne izloženost banke prema kreditnom riziku na dan 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020. godine dat je u narednim tabelama:

UKUPNA IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU	31.12.2021.		U hiljadama dinara 31.12.2020.	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
I. Pregled aktive	24.010.512	23.717.389	23.441.642	23.217.579
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6.242.471	6.242.317	4.695.360	4.695.216
Hartije od vrednosti	6.237.192	6.231.353	7.861.593	7.860.311
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	1.337.712	1.334.357	1.601.230	1.596.854
Kreditni i potraživanja od komitenata	10.143.907	9.889.469	9.153.877	8.970.272
Ostala sredstva	49.230	19.893	129.581	94.926
II. Vanbilansne stavke	1.579.881	1.566.343	1.103.800	1.082.616
Preuzete neopozive obaveze	1.579.881	1.566.343	1.103.800	1.082.616
Ukupno (I+II)	25.590.394	25.283.732	24.545.442	24.300.196

Prikazani iznosi po određenim pozicijama odstupaju od iznosa u bilansu stanja, iz razloga što neke vrste potraživanja ne podležu kreditnom riziku (npr. gotovina).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) Ukupna izloženost banke prema kreditnom riziku (nastavak)

Na dan 31. decembra 2021. godine ukupna bruto izloženost Banke prema kreditnom riziku po bilansnim stavkama iznosi 24.010.512 hiljade dinara (31. decembar 2020. godine: 23.441.642 hiljada dinara) dok izloženosti po kreditno rizičnim vanbilansnim stavkama iznosi od 1.579.881 hiljada dinara (31. decembar 2020. godine: 1.103.800 hiljada dinara).

U narednim tabelama Banka će prikazivati samo izloženost banke prema kreditnom riziku.

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po nivoima rizika:

									U hiljadama dinara
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	Ispravka vrednosti S1	Ispravka vrednosti S2	Ispravka vrednosti S3	Ukupno ispravka vrednosti	Neto
31.12.2021									
I Pregled aktive	23.507.769	318.357	184.387	24.010.512	123.549	29.841	139.734	293.123	23.717.389
Gotovinski krediti	2.542.868	73.381	87.294	2.703.542	57.243	18.834	62.469	138.545	2.564.997
Kreditni po transakcionim računima	93.122	2.142	8.312	103.576	1.150	641	6.476	8.268	95.308
Kreditne kartice	987.742	65.805	58.429	1.111.977	18.802	8.933	42.533	70.268	1.041.709
Potrošački krediti	5.744.842	153.190	5	5.898.037	-	-	0	0	5.898.037
Ostalo	272.589	23.839	30.347	326.775	7.668	1.433	28.256	37.357	289.418
Ukupno stanovništvo	9.641.164	318.357	184.387	10.143.907	84.863	29.841	139.734	254.438	9.889.469
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6.242.471	-	-	6.242.471	154	-	-	154	6.242.317
Hartije od vrednosti	6.237.192	-	-	6.237.192	5.839	-	-	5.839	6.231.353
Banke	1.337.712	-	-	1.337.712	3.355	-	-	3.355	1.334.357
Ostala sredstva	49.230	-	-	49.230	29.337	-	-	29.337	19.893
II Vanbilansne stavke	1.577.787	2.094	-	1.579.881	13.290	248	-	13.538	1.566.343
Preuzete neopozive obaveze	1.577.787	2.094	-	1.579.881	13.290	248	-	13.538	1.566.343
Ukupno (I+II)	25.085.556	320.451	184.387	25.590.394	136.838	30.089	139.734	306.661	25.283.732

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) Ukupna izloženost banke prema kreditnom riziku (nastavak)

									U hiljadama dinara	
31.12.2020	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	Ispravka vrednosti S1	Ispravka vrednosti S2	Ispravka vrednosti S3	Ukupno ispravka vrednosti	Neto	
I Pregled aktive	22.772.559	536.234	132.849	23.441.642	119.726	8.255	96.081	224.063	23.217.579	
Gotovinski krediti	1.707.728	94.577	61.141	1.863.446	41.205	5.045	43.037	89.287	1.774.159	
Kreditni po transakcionim računima	94.874	5.178	4.783	104.836	821	56	3.300	4.177	100.658	
Kreditne kartice	740.351	87.643	45.226	873.221	15.423	2.249	31.056	48.729	824.492	
Potrošački krediti	5.300.570	341.123	1	5.641.695	-	-	-	-	5.641.695	
Ostalo	641.269	7.713	21.697	670.679	21.819	904	18.688	41.412	629.268	
Ukupno stanovništvo	8.484.794	536.234	132.849	9.153.877	79.269	8.255	96.081	183.605	8.970.272	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	4.695.360	-	-	4.695.360	144	-	-	144	4.695.216	
Hartije od vrednosti	7.861.593	-	-	7.861.593	1.282	-	-	1.282	7.860.311	
Banke	1.601.230	-	-	1.601.230	4.376	-	-	4.376	1.596.854	
Ostala sredstva	129.581	-	-	129.581	34.656	-	-	34.656	94.926	
II Vanbilansne stavke	1.103.800	-	-	1.103.800	21.184	-	-	21.184	1.082.616	
Preuzete neopozive obaveze	1.103.800	-	-	1.103.800	21.184	-	-	21.184	1.082.616	
Ukupno (I+II)	23.876.359	536.234	132.849	24.545.442	140.910	8.255	96.081	245.247	24.300.196	

*u 2020 godini Banka je uvećala PD stope koje primenjuje za obračun očekivanog gubitka kao odgovor na povećan kreditni rizik koji je nastao kao rezultat pandemije COVID 19 virusom (objašnjenje dato u delu 34.2. q)).

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.2. Kreditni rizik (nastavak)**

Promene u bruto izloženosti po stage-vima je prikazana na sledeći način:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	TOTAL
Bruto stanje na dan 31.12.2020.	9.588.594	536.234	132.849	-	10.257.677
Novoodobreni plasmani / povećanje izloženosti / kursne razlike	7.196.446	186.096	35.688	-	7.418.230
Zatvoreni plasmani / smanjenje izloženosti / kursne razlike	(5.477.015)	(376.318)	(23.517)	-	(5.876.850)
Transfer u Stage 1	89.522	(81.557)	(7.966)	-	(0)
Transfer u Stage 2	(108.755)	111.140	(2.384)	-	0
Transfer u Stage 3	(69.842)	(55.145)	124.987	-	-
Otpisi	-	-	(75.269)	-	(75.269)
Bruto stanje na dan 31.12.2021.	11.218.951	320.451	184.387	-	11.723.789
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	TOTAL
Ispravka vrednosti na dan 31.12.2020.	100.453	8.255	96.081		204.789
Novoodobreni plasmani / povećanje izloženosti / kursne razlike	122.223	62.053	49.238	-	233.514
Zatvoreni plasmani / smanjenje izloženosti / kursne razlike	(71.388)	(1.734)	(21.936)	-	(95.058)
Transfer u Stage 1	8.578	(7.163)	(1.416)	-	0
Transfer u Stage 2	(13.120)	13.713	(593)	-	0
Transfer u Stage 3	(48.563)	(45.066)	93.629	-	(0)
Otpisi	-	-	(75.269)	-	(75.269)
Ispravka vrednosti na dan 31.12.2021.	98.184	30.059	139.734	-	267.976

(b) Izloženost kreditnom riziku po geografskim područjima

Mobi Banka je online Banka koja nema fizičko prisustvo i mrežu filijala. Kreditni portfolio se sastoji prevashodno od kredita datim fizičkim licima sa teritorije Republike Srbije, te nije izložena riziku koncentracije koji proizilazi iz istog ili sličnog izvora rizika.

(c) Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Kao instrumenti materijalne kreditne zaštite u obzir se uzimaju samo gotovinski depoziti, dok se instrumenti nematerijalne kreditne zaštite trenutno ne koriste za ublažavanje kreditnog rizika. Ublažavanje kreditnog rizika se primenjuje samo kada postoje neophodne politike i procedure. Samo sredstva obezbeđenja koja ispunjavaju kriterijume podobnosti i minimalne uslove (propisane od strane NBS) su uključena u obračun.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.2. Kreditni rizik (nastavak)**

Banka je na 31. decembar 2021. godine imala samo gotovinske depozite kao sredstvo obezbeđenja i to po osnovu kredita za kupovinu mobilnih uređaja koji su garantovani od strane Telenor d.o.o i PPF grupe. Vrednost depozita obezbeđen od strane PPF grupe je na 31.12.2021. iznosio 1.39 mlrd RSD. dok je od strane Telenor d.o.o. iznosio 0.52 mlrd RSD. Prethodne godine. na 31.12.2020. banka je imala depozit obezbeđen od strane PPF 2.85 mlrd RSD, dok je od strane Telenor d.o.o. iznosio 0.48 mlrd RSD.

		<u>Fer vrednost kolaterala</u>		
31.12.2021.	Ukupno	Depozit	Neto izloženost	Ukupno ispravka vrednosti
Gotovinski krediti	2.703.542	-	2.564.997	138.545
Kreditni po transakcionim računima	103.576	-	95.308	8.268
Kreditne kartice	1.111.977	-	1.041.709	70.268
Potrošački krediti	5.898.037	1.742.481	5.898.037	0
Ostalo	326.775	-	289.418	37.357
Ukupno stanovništvo	10.143.907	1.742.481	9.889.469	254.438
Banke	1.337.712	-	1.334.357	3.355
Vanbilansne stavke	1.579.881	-	1.566.343	13.538

		<u>Fer vrednost kolaterala</u>		
31.12.2020.	Ukupno	Depozit	Neto izloženost	Ukupno ispravka vrednosti
Gotovinski krediti	1.863.446	-	1.774.159	89.287
Kreditni po transakcionim računima	104.836	-	100.658	4.177
Kreditne kartice	873.221	-	824.492	48.729
Potrošački krediti	5.641.695	3.430.194	5.641.695	-
Ostalo	670.679	-	629.268	41.412
Ukupno stanovništvo	9.153.877	3.430.194	8.970.272	183.605
Banke	1.601.230	-	1.596.854	4.376
Vanbilansne stavke	1.103.800	-	1.082.616	21.184

(d) Problematična potraživanja (default)

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru problematičnih potraživanja praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Problematična potraživanja se prate na nivou Banke i na nivou internih klasa rizika. U skladu sa propisima. problematična potraživanja se kod preduzeća i preduzetnika prate na nivou klijenta, a kod fizičkih lica na nivou pojedinačnog potraživanja.

Pod problematičnim potraživanjima Banka smatra potraživanja koja ispunjavaju sledeća dva uslova:

- kreditna obaveza je u kašnjenju više od 90 dana.
- iznos u kašnjenju premašuje prag materijalnosti propisan od strane NBS.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(d) Problematična potraživanja (defatult) (nastavak)

Podaci o strukturi problematičnih potraživanja su prikazani u narednim tabelama:

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	S 3 potraživanja	Restruktuirana S 3 potraživanja	Ispravka vrednosti S 3	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja za S3
31.12.2021.							
Gotovinski krediti	2.703.542	138.545	87.294	745	62.469	3.23%	-
Kreditni po transakcionim računima	103.576	8.268	8.312	-	6.476	8.03%	-
Kreditne kartice	1.111.977	70.268	58.429	-	42.533	5.25%	-
Potrošački krediti	5.898.037	0	5	-	0	0.00%	-
Ostalo	326.775	37.357	30.347	-	28.256	9.29%	-
Ukupno stanovništvo	10.143.907	254.438	184.387	-	139.734	1.82%	-
Potraživanja od banaka	1.337.712	3.355	-	-	-	0.00%	-
Vanbilansne stavke	1.579.881	13.538	-	-	-	0.00%	-

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	S 3 potraživanja	Restruktuirana S 3 potraživanja	Ispravka vrednosti S 3	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja za S3
31.12.2020.							
Gotovinski krediti	1.863.446	89.287	61.141	842	43.037	3.28%	-
Kreditni po transakcionim računima	104.836	4.177	4.783	-	3.300	4.56%	-
Kreditne kartice	873.221	48.729	45.226	-	31.056	5.18%	-
Potrošački krediti	5.641.695	-	1	-	-	0.00%	-
Ostalo	670.679	41.412	21.697	-	18.688	3.24%	-
Ukupno stanovništvo	9.153.877	183.605	132.849	-	96.081	1.45%	-
Potraživanja od banaka	1.601.230	4.376	-	-	-	0.00%	-
Vanbilansne stavke	1.103.800	21.184	-	-	-	0.00%	-

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(d) Problematična potraživanja (defatult) (nastavak)

Podaci o promenama problematičnih potraživanja banke u 2021. godini i 2020. godini su prikazani u narednim tabelama:

	U hiljadama dinara				
	Bruto 31.12.2021.	Novi S3 klijenti	Smanjenje S3 klijenata	Bruto 31.12.2021.	Neto 31.12.2021.
Stage 3 klijenti					
Gotovinski krediti	61.141	81.100	(54.948)	87.294	24.825
Kreditni po transakcionim računima	4.783	6.725	(3.195)	8.312	1.836
Kreditne kartice	45.226	51.997	(38.794)	58.429	15.897
Potrošački krediti	1	5	(1)	5	5
Ostalo	21.697	14.490	(5.840)	30.347	2.090
Stanovništvo	132.849	154.316	(102.778)	184.387	44.653
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-
Vanbilansne stavke	-	-	-	-	-

	U hiljadama dinara				
	Bruto 31.12.2020.	Novi S3 klijenti	Smanjenje S3 klijenata	Bruto 31.12.2020.	Neto 31.12.2020.
Stage 3 klijenti					
Gotovinski krediti	137.516	36.365	(112.740)	61.141	18.104
Kreditni po transakcionim računima	6.552	3.362	(5.131)	4.783	1.483
Kreditne kartice	71.403	31.707	(57.885)	45.226	14.170
Potrošački krediti	-	1	-	1	1
Ostalo	15.794	9.102	(3.199)	21.697	3.009
Stanovništvo	231.266	80.538	(178.955)	132.849	36.768
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-
Vanbilansne stavke	-	-	-	-	-

Banka je tokom 2021. godine imala otpis problematičnih potraživanja po osnovu gotovinskih kredita, kreditnih kartica i kredita po transakcionim računima u ukupnom iznosu 75.3 miliona RSD.

Banka je tokom 2020. godine imala otpis problematičnih potraživanja po osnovu gotovinskih kredita, kreditnih kartica i kredita po transakcionim računima u ukupnom iznosu 147.3 miliona RSD. Takođe, Mobi banka nije izložena promeni kursa pošto se svi kreditni proizvodi odobravaju u domaćoj valuti (RSD).

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.2. Kreditni rizik (nastavak)****(e) Otpis potraživanja**

Banka otpisuje potraživanja koje odobrava fizičkim licima po osnovu kreditnih ugovora kao što su: gotovinski kredit, kredit za kupovinu mobilnog uređaja, kreditna kartica, dozvoljeni minus po tekućem računu, kao i ostala potraživanja proistekla iz kreditnog odnosa sa fizičkim licima. Banka odluku o otpisu donosi na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja o nemogućnosti naplate potraživanja. Odluka o otpisu se bazira na broju dana kašnjenja ili dokazanoj nemogućnosti otplate usled promenjenih finansijskih okolnosti ili drugih činjenica koje jasno ukazuju na nemogućnost naplate potraživanja.

(f) Kvalitet portfolija

Kvalitetom portfolia Banka upravlja koristeći internu klasifikaciju plasmana. Nivoi kreditnog rizika određeni su pomoću interno razvijenog PD rejting modela i to za klijente koji su prošli proces ocene i dodeljivanja odgovarajućeg bejevioralnog rejtinga. Zaključno sa 31. decembrom 2021. godine, ovo se odnosilo na kredite date stanovništvu – gotovinske kredite, dozvoljeni minus po tekućem računu i kreditne kartice. Za navedene rejtingovane izloženosti, a koje su deo performing portfolija, nivo kreditnog rizika je određen na sledeći način, uzimajući u obzir PD masterskalu Banke i broj dana docnje pod pragom materijalnosti:

- PD klasa 1-4 – nizak
- PD klasa 5-7 – umeren
- PD klasa 8-9C – visok

Ovaj inicijalni nivo rizika se koriguje u konačni PD/nivo rizika, uzimajući u obzir docnju sa pragom materijalnosti propisanim odlukom NBS-a za fizička lica. na sledeći način:

- Docnja do 30 dana – nizak rizik
- Docnja iznad 30 dana – umeren rizik
- Docnja iznad 90 dana – moguć gubitak

Za izloženosti koje nisu dobile ocenu i odgovarajuće mapiranje na PD master skalu Banke, nivo internog kreditnog rizika dodeljen je na sledeći način:

1. Za izloženosti koje čine portfolio kredita datih za kupovinu uređaja, dodeljen je nizak nivo rizika, nezavisno od broja dana docnje, jer za ovaj portfolio kredita postoji gotovinski depozit od strane Telenor d.o.o stanja kao prvoklasno sredstvo obezbeđenja.
2. Za potraživanja koja se odnose na naknade za korišćenje i održavanje tekućeg računa nivo rizika se opredeljuje na osnovu broja dana docnje, a uzimajući u obzir istorijsku tranziciju iste kategorije potraživanja.
3. Za izloženosti prema bankama i državi, dodeljen je nizak kreditnog rizika u skladu sa rejtingom izabrene međunarodne agencije za dodelu rejtinga.
4. Za ostala sredstva, koja predstavljaju deo kreditnog portfolia, dodeljen je nivo kreditnog rizika koristeći kombinaciju broja dana docnje i istorijskog kretanja.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(f) Kvalitet portfolija (nastavak)

Podaci o kreditnom kvalitetu S1 i S2 potraživanja, odnosno neproblematičnih potraživanja (bilansnih i vanbilansnih) i vrednost sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja je prikazana u nastavku:

					U hiljadama dinara 31.12.2021.
	Nizak rizik (PD 1.2.3.4)	Povišen (PD 5.6.7)	Visok (PD 8.9A.9B.9C)	Ukupno	Vrednost sredstava obezvređenja
Gotovinski krediti	1.880.915	577.358	157.976	2.616.249	-
Kreditni po transakcionim računima	31.470	60.016	3.778	95.264	-
Kreditne kartice	687.366	297.265	68.916	1.053.547	-
Potrošački krediti	5.898.033	-	-	5.898.033	1.742.481
Ostalo	94.964	201.462	3	296.428	-
Ukupno stanovništvo	8.592.747	1.136.101	230.673	9.959.520	1.742.481
Potraživanja od banaka	1.337.712	-	-	1.337.712	-
Vanbilansne stavke	1.426.594	146.373	6.915	1.579.881	-
					31.12.2020.
	Nizak rizik (PD 1.2.3.4)	Povišen (PD 5.6.7)	Visok (PD 8.9A.9B.9C)	Ukupno	Vrednost sredstava obezvređenja
Gotovinski krediti	825.026	940.220	37.059	1.802.305	-
Kreditni po transakcionim računima	61.702	31.264	7.087	100.053	-
Kreditne kartice	392.934	401.766	33.295	827.995	-
Potrošački krediti	5.641.695	-	-	5.641.695	3.430.194
Ostalo	96.204	552.463	315	648.982	-
Ukupno stanovništvo	7.017.561	1.925.712	77.756	9.021.029	3.430.194
Potraživanja od banaka	1.601.230	-	-	1.601.230	-
Vanbilansne stavke	719.737	334.938	49.126	1.103.800	-

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.2. Kreditni rizik (nastavak)****(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava**

U skladu sa metodologijom za obračun ispravke vrednosti Mobi banka na svaki datum bilansa stanja utvrđuje da li postoji neki objektivni dokaz da je kod nekog pojedinačnog finansijskog sredstva ili u grupi finansijskih sredstava došlo do događaja koji vode obezvređenju finansijskog sredstva i posledičnom obračunu ispravke vrednosti odnosno rezervisanja za vanbilansne stavke.

Stupanjem na snagu MSFI 9 uvodi se koncept očekivanog kreditnog gubitka koji bi Banka trebalo da identifikuje i prizna po osnovu svih finansijskih sredstava u delokrugu ovog standarda. Očekivani kreditni gubici za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tj. sadašnju vrednost svih očekivanih manjkova ugovoreni novčanih tokova tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

Banka očekivane kreditne gubitke za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta obračunava po sledećoj formuli:

$$ECL = \sum_{t=1}^T (EAD_t * MPD_t * LGD_t * DF_t)$$

Legenda parametara korišćenih u obračunu IBNR gubitka iz obezvređenja:

- ECL – očekivani kreditni gubitak za ukupan period trajanja (eng. *Expected Credit Loss*).
- EaDt – izloženost Banke u vreme neizmirenja obaveza dužnika (eng. *Exposure at Default*).
- MPDt – marginalna verovatnoća neizmirenja (eng. *Marginal Probability of Default*).
- LGDt – procenat gubitka usled neizvršenja obaveza (eng. *Loss Given Default*).
- DFt – diskontni faktor zasnovan na efektivnoj kamatnoj stopi (eng. *Discount Factor*).

Metodologija za ispravke vrednosti se primenjuje i na bilansne i na vanbilansne rizike za sve kreditne izloženosti u bankarskoj knjizi. Očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta i predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih manjkova novčanih tokova tokom roka trajanja finansijskog instrumenta koji će rezultirati ako se dogodi neizmirenje obaveza u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili u toku kraćeg perioda ako je očekivani preostali rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci) ponderisanih verovatnoćom nastanka događaja neizmirenja obaveza.

IFRS 9 povlači razliku između finansijskih instrumenata kod kojih je došlo do značajnog porasta kreditnog rizika od momenta njihovog inicijalnog priznavanja i finansijskih instrumenata kod kojih nije došlo do značajnog porasta kreditnog rizika od momenta njihovog inicijalnog priznavanja. Identifikacija jednog ili više od navedenih indikatora može ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika:

- pad od dve rejting kategorije u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta
- materijalno značajno kašnjenje od 30 i više dana

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.2. Kreditni rizik (nastavak)****(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava (nastavak)**

Na svaki datum izveštavanja. Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak:

- očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja i nije identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (Nivo 1).
- očekivanim kreditnim gubicima tokom ukupnog trajanja ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja (Nivo 2).
- očekivanim kreditnim gubicima tokom ukupnog trajanja ako za taj finansijski instrument postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (Nivo 3) – materijalno značajno kašnjenje od 90 ili više dana.

Uticao COVID 19 na očekivane kreditne gubitke i efekti modifikacija

15. marta 2020. godine Vlada Republike Srbije uvela je vanredne mere borbe protiv pandemije izazvane COVID 19. Narodna banka Srbije je potom usvojila dve odluke (17. marta i 19. avgusta) o privremenim merama za očuvanje finansijske stabilnosti kojima je propisana obaveza banaka da svojim klijentima ponude zastoj u otplati obaveza po kreditima (moratorijum) u minimalnom trajanju 90 dana i 60 dana. Ukupano vreme trajanja moratorijuma je time obuhvatio period od 31.03.2020. godine do 30.09.2020. godine i u tom periodu Banka nije imala porast nenaplativih plasmana. Od ukupnog broja klijenata banke 98.38% se prijavilo za prvi moratorijum dok je za drugi bilo prijavljeno 92.37%. Tokom moratorijuma klijenti nisu plaćali glavnice i kamatu prema inicijalno ugovorenim uslovima. Po isteku moratorijuma klijenti su se opredeljivali za otplatu ukupnog iznosa u moratorijumu ili produženje roka otplate za broj meseci koliko je potraživanje bilo u moratorijumu. Za klijente koji su se opredelili za produženje roka otplate, obračunata neplaćena kamata koji se odnosi na period moratorijuma raspodeljena je na preostali period proporcionalno broju preostalih rata i ne predstavlja osnovicu za obračun kamate. Aneksiranjem inicijalnih ugovora došlo je do modifikacije ugovorenih novčanih tokova, odnosno otplatnih planova klijenata. Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 obračunala i proknjižila gubitke po osovu modifikacije, odnosno korigovala knjigovodstvenu vrednost kredita diskontovanjem budućih gotovinskih tokova kamatnom stopom koja je važila pre aneksiranja ugovora. Efekti modifikacije u 2021 godini prikazani su u napomeni 9 i napomeni 19.

U 2021. godini banka je imala blago pogoršanje kvaliteta kreditnog portfolija koji bi se mogao pripisati efektu pandemije izazvane COVID 19. Ukupan ratio NPL porastao je sa 1.45% u 2020 godini na 1.82% u 2021 godini. S obzirom da je banka prethodne godine ove efekte predvidela u svojoj metodologiji ispravke vrednosti (kreirala je buffer od 21.79% ili 15.403 hiljada dinara) kako bi bila usklađena sa MSFI 9 nije imala dodatni efekat na svoj rezultat u 2021 godini koji proizilazi od uticaja COVID 19.

Uprkos nastavku pandemije COVID 19 i dalje postoji povećana tražnja za bančnim proizvodima što je dovelo do ukupnog porasta kreditnog portfolija banke od 10.82% u 2021. godini.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava (nastavak)

Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje su prikazani u nastavku:

POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA-STAGE 1

	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61- 90 dana	U hiljadama dinara Ukupno
31.12.2021.					
Gotovinski krediti	2.536.999	5.868	-	-	2.542.868
Kreditni po transakcionim računima	92.098	1.024	-	-	93.122
Kreditne kartice	987.680	62	-	-	987.742
Potrošački krediti	5.028.339	716.504	0	-	5.744.843
Ostalo	245.301	27.289	-	-	272.589
Ukupno stanovništvo	8.890.417	750.747	0	-	9.641.164
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	1.034.678	303.034	-	-	1.337.712
Vanbilansne stavke	1.577.787	-	-	-	1.577.787
31.12.2020.					
Gotovinski krediti	1.701.648	6.080	-	-	1.707.728
Kreditni po transakcionim računima	92.904	1.970	-	-	94.874
Kreditne kartice	740.264	88	-	-	740.351
Potrošački krediti	4.529.014	771.553	0	3	5.300.570
Ostalo	542.357	98.912	-	-	641.269
Ukupno stanovništvo	7.606.187	878.604	0	3	8.484.794
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	1.601.230	-	-	-	1.601.230
Vanbilansne stavke	1.102.347	-	-	-	1.102.347

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava (nastavak)

POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA-STAGE 2

31.12.2021.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31- 60 dana	Od 61- 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	-	-	47.818	25.563	-	73.381
Kreditni po transakcionim računima	0	-	1.014	1.128	-	2.142
Kreditne kartice	-	-	52.921	12.883	-	65.805
Potrošački krediti	-	-	119.278	33.912	-	153.190
Ostalo	1	-	20.107	3.733	-	23.839
Ukupno stanovništvo od čega: restrukturirana	1	-	241.138	77.220	-	318.357
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
Vanbilansne stavke	-	-	2.094	-	-	2.094

31.12.2020.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31- 60 dana	Od 61- 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	-	-	59.408	35.169	-	94.577
Kreditni po transakcionim računima	125	-	3.097	1.957	-	5.178
Kreditne kartice	-	-	58.187	29.456	-	87.643
Potrošački krediti	-	-	215.170	125.954	-	341.123
Ostalo	32	-	6.009	1.672	-	7.713
Ukupno stanovništvo od čega: restrukturirana	156	-	341.871	194.207	-	536.234
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
Vanbilansne stavke	-	-	1.454	-	-	1.454

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.2. Kreditni rizik (nastavak)****(h) Restrukturirani krediti**

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka je imala jedan restrukturirani kredit.

Napomene u vezi prezentovanih tabela koje se odnose na izloženost banke kreditnom riziku:

1. Podela prema sektorima je izvršena prema sektorskoj strukturi klijenta, s tim da su potraživanja od stanovništva (sektor 6) detaljno raščlanjena po proizvodima banke. Sektor stranih lica uključuje izloženosti prema fizičkim i pravnim licima koji su nerezidenti, kao i stane banke.
2. Bruto vrednost potraživanja predstavlja zbir bilansne i vanbilansne izloženosti
3. Vrednost sredstava obezbeđenja – prikazana je vrednost sredstava obezbeđenja do visine bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja.
4. U tabeli pregled ukupne izloženosti kreditnom riziku nisu prikazane pozicije iz Bilansa stanja po kojima Banka nema izloženosti.

33.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima

Rizik likvidnosti je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke koji proizilazi iz nemogućnosti Banke da izmiri sve svoje dospelje obaveze. Da bi ograničili ovaj rizik, rukovodstvo Banke je diversifikovalo izvore finansiranja kao dodatak bazi stabilnih depozita i usvojilo politiku za upravljanje rizikom likvidnosti i finansiranja. Banka je razvila procese unutrašnjih kontrola i plan oporavka u slučaju krize likvidnosti zarad upravljanja ovim rizikom. Pod ovim se podrazumeva konstantna procena očekivanih novčanih tokova i dostupnost visokokvalitetnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti iskorišćena u slučaju potrebe za dodatnim finansiranjem.

Cilj Banke jeste da održava portfolio utržive i diversifikovane aktive za koju se pretpostavlja da može biti lako likvidirana u slučaju prekida novčanih tokova. U skladu sa Bančinom politikom, likvidnost se procenjuje i njome se upravlja uzimajući u obzir različita scenarija i faktore stresa koji mogu biti uzrokovani promenama na tržištu ili biti specifični za Banku. Na dnevnom nivou se prati limit koji je definisala Narodna banka Srbije (pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti), a na mesečnom pokazatelj pokriva likvidnom aktivom (u daljem tekstu Liquidity Coverage Ratio - LCR). Banka je takodje uspostavila limite za kumulativne gepove po svim valutama i pojedinačno po materijalno značajnim valutama na mesečnom nivou.

Pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos zbira likvidnih sredstava prvog i drugog reda (gotovina, sredstva na računima kod banaka sa propisanim kreditnim rejtingom, depoziti kod Narodne banke Srbije, potraživanja u postupku realizacije, neopozive kreditne linije odobrene Banci, finansijski instrumenti kotirani na berzi i ostala potraživanja Banke koja dospevaju do mesec dana) i zbira obaveza po viđenju bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana. Za obaveze bez ugovorenog roka dospeća se primenjuje haircut u zavisnosti od vrste obaveze, odnosno tipa depozita (banke, stanovništvo ili sektor preduzeća), a koje je propisala NBS. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom na mesečnom nivou prati ove pokazatelj, Banka je dužna da LCR, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Tokom 2021. godine pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti (koji obuhvata samo visokokvalitetnu aktivu bez likvidne aktive drugog reda gde spadaju ostala potraživanja koja dospevaju u roku od mesec dana od dana obračuna pokazatelja) su bili konstantno iznad propisanog minimuma od strane regulatora koji iznosi 1 odnosno 0.7 respektivno prosečno u roku od mesec dana. Vrednost pokazatelja likvidnosti tokom 2021. i 2020. godine je prikazan u tabeli ispod:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prosek tokom perioda	3.22	4.36
Najviši	3.29	4.63
Najniži	3.12	3.66
Na dan 31. decembra	3.29	4.30

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)**

Vrednosti užeg pokazatelja likvidnosti u toku 2021. i 2020. godine je prikazan u tabeli ispod:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prosek tokom perioda	2.77	4.20
Najviši	3.14	4.44
Najniži	2.41	3.53
Na dan 31. decembra	3.14	4.19

Vrednosti pokazatelja pokriva likvidnom aktivom utvrđenog prema regulativi NBS. a koji je Banka dužna da zbirno u svim valutama održava na nivou koji nije niži od 100% na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine date su u sledećoj tabeli:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom	2686%	2112%

Banka kontinuirano održava adekvatan nivo portfolija visoko likvidnih i lako utrživih hartija od vrednosti, pre svega državnih zapisa i obveznica Republike Srbije. Ovaj portfolio služi kao rezerva likvidnosti koja se lako, brzo i uz minimalne gubitke u vrednosti može konvertovati u gotovinu odnosno založiti kao sredstvo obezbeđenja radi izmirenja dospelih obaveza kao i neočekivanih odliva ili prekida novčanih priliva.

Pored praćenja pokazatelja likvidnosti Banka redovno izrađuje projekcije novčanih tokova u kratkom i dugom roku. Cilj projekcija novčanih tokova jeste da se blagovremeno utvrde neusklađenosti bilansne aktive i pasive u pogledu ročne strukture. Izveštaji o tokovima gotovine se prave po svim značajnim valutama (RSD i EUR) i zbirno za sve valute sa kojima Banka posluje. Oni se koriste da bi se identifikovale značajne neusklađenosti u dospećima potraživanja i obaveza Banke i da bi se procenile buduće potrebe za likvidnošću, kao i viškovi likvidnosti, i u skladu sa tim blagovremeno donele odgovarajuće odluke.

Kod projekcije novčanih tokova razvrstavanje bilansnih stavki bazira se na principu preostale ugovorene ročnosti (preostali broj dana do dospeća). Stavke bez ugovorenog roka dospeća kao što su: sredstva obavezne rezerve, transakcioni depoziti, depoziti po viđenju i sva ostala potraživanja i obaveze bez ugovorene ročnosti se raspoređuju po internoj metodologiji koju je Banka razvila za različita scenarija (osnovni i stresna scenarija) koja su kreirana za potrebe upravljanja rizikom likvidnosti. Na taj način, Banka ima uvid u to koja scenarija je izlažu većem riziku likvidnosti i za svaki scenario ima definisane aktivnosti koje može da sprovede u slučaju realizacije nekog od njih.

Tabela ispod daje sumaran pregled nediskontovanih novčanih tokova Bančinih finansijskih sredstava i obaveza raspoređenih po ročnosti na dan 31. decembar 2021. godine.

Potraživanja i obaveze bez ugovorenog roka dospeća (sredstva obavezne rezerve, transakcioni depoziti, depoziti po viđenju) se tretiraju kao da će biti povučene do mesec dana što predstavlja izuzetno konzervativan pristup. Banka ne očekuje da će klijenti iskoristiti opciju da prevremeno povuku svoja sredstva te stoga tabela ne odražava očekivane novčane tokove. Svi nasledeni depoziti KBC banke, čije je učešće na 31. decembar 2021. godine i 31. decembar 2020. godine zanemarljivo u odnosu na ukupan portfolio depozita Banke, se tretiraju kao depoziti čiji je rok dospeća do mesec dana.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

	<u>Do 1 meseca</u>	<u>Od 1 do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 6 meseci</u>	<u>Od 6 do 12 meseci</u>	<u>Preko 1 godine</u>	<u>Ukupno 2021.</u>
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6.242.317	-	-	-	-	6.242.317
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	883.756	260.376	448.605	338.865	4.299.752	6.231.353
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.334.357	-	-	-	-	1.334.357
Kredit i potraživanja od komitenata	786.260	1.112.037	1.602.908	2.606.174	3.782.090	9.889.469
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	171.834	171.834
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	344.567	344.567
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	4
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	21.399	21.399
Ostala sredstva	-	-	-	-	256.331	256.331
UKUPNA AKTIVA	<u>9.246.690</u>	<u>1.372.412</u>	<u>2.051.513</u>	<u>2.945.039</u>	<u>8.875.978</u>	<u>24.491.632</u>
PASIVA						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	122.805	194.855	278.963	435.717	384.675	1.417.015
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	1.407.274	1.073.403	1.123.787	2.059.059	12.873.494	18.537.017
Rezervisanja	-	-	-	-	119.584	119.584
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	1.593	1.593
Ostale obaveze	-	-	-	-	781.697	781.697
Ukupno obaveze	<u>1.530.080</u>	<u>1.268.258</u>	<u>1.402.749</u>	<u>2.494.776</u>	<u>14.161.043</u>	<u>20.856.906</u>
Ukupan kapital	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3.634.726</u>	<u>3.634.726</u>
UKUPNO PASIVA	<u>1.530.080</u>	<u>1.268.258</u>	<u>1.402.749</u>	<u>2.494.776</u>	<u>17.795.769</u>	<u>24.491.632</u>
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2021. godine	<u>7.716.610</u>	<u>104.154</u>	<u>648.764</u>	<u>450.263</u>	<u>(8.919.792)</u>	<u>-</u>

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

	<u>Do 1 meseca</u>	<u>Od 1 do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 6 meseci</u>	<u>Od 6 do 12 meseci</u>	<u>Preko 1 godine</u>	<u>Ukupno 2020.</u>
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	4.695.216	-	-	-	-	4.695.216
Potraživanja po osnovu derivata	2.278	-	-	-	-	2.278
Hartije od vrednosti	40.288	602.900	1.094.696	545.570	5.576.856	7.860.311
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	822.384	479.250	295.220	-	-	1.596.854
Kredit i potraživanja od komitenata	746.610	876.434	1.278.594	2.384.962	3.683.672	8.970.272
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	204.620	204.620
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	408.866	408.866
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	4
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	21.399	21.399
Ostala sredstva	-	-	-	-	288.157	288.157
UKUPNA AKTIVA	<u>6.306.776</u>	<u>1.958.585</u>	<u>2.668.509</u>	<u>2.930.533</u>	<u>10.183.575</u>	<u>24.047.977</u>
PASIVA						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	181.982	353.848	501.435	895.181	1.060.329	2.992.775
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	1.283.182	939.721	995.141	1.682.571	11.281.303	16.181.917
Rezervisanja	-	-	-	-	73.525	73.525
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	10.404	10.404
Ostale obaveze	-	-	-	-	654.211	654.211
Ukupno obaveze	<u>1.465.164</u>	<u>1.293.568</u>	<u>1.496.576</u>	<u>2.577.751</u>	<u>13.079.773</u>	<u>19.912.832</u>
Ukupan kapital	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>4.135.145</u>	<u>4.135.145</u>
UKUPNO PASIVA	<u>1.465.164</u>	<u>1.293.568</u>	<u>1.496.576</u>	<u>2.577.751</u>	<u>17.214.917</u>	<u>24.047.977</u>
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2020. godine	<u>4.841.612</u>	<u>665.016</u>	<u>1.171.934</u>	<u>352.781</u>	<u>(7.031.343)</u>	<u>-</u>

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)**

Tabela ispod prikazuje ročnost garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza Banke na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. godine, zasnovana na ugovorenim nediskontovanim iznosima otplate (za preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite po kreditnim karticama u dinarima ugovoreni iznos smesten je u vremenski okvir u kome se očekuje aktivacija istog). Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorišćene odobrene kredite koji se ne mogu jednostrano otkazati i to: minuse na tekućim računima i okvirne kredite po kreditnim karticama.

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2021. godine						
Finansijske garancije	-	-	588	-	-	588
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite po kreditnim karticama u dinarima	266.542	-	1.066.168	-	-	1.332.710
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite za prekoračenja po tekućim računima	49.434	-	509.516	-	-	558.950
Ukupno	315.976	-	1.576.272	-	-	1.892.248
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2020. godine						
Finansijske garancije	-	-	-	286.991	-	286.991
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite po kreditnim karticama u dinarima	-	-	-	430.285	464.609	894.894
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite za prekoračenja po tekućim računima	16.508	36.843	154.371	-	-	207.723
Ukupno	16.508	36.843	154.371	717.276	464.609	1.389.608

34.4. Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik od smanjenja profita i neto vrednosti Banke usled promena u visini kamatnih stopa. Merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat se vrši kroz merenje odnosa kamatno osetljive aktive sa vanbilansom i kamatno osetljive pasive sa vanbilansom u predefinisanim vremenskim intervalima. U zavisnosti od primenjenog scenarija kretanja kamatnih stopa, meri se uticaj potencijalne promene kamatne stope na neto prihod od kamata. Takođe, merenje uticaja kamatnog rizika na kapital banke se vrši praćenjem promene ekonomske vrednosti kapitala usled promena kamatnih stopa. O izloženosti Banke kamatnom riziku redovno se izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom u čijoj je nadležnosti upravljanje ovim rizikom.

Za merenje kamatnog rizika Banka izrađuje kamatni gep pri čemu se rukovodi sledećim principima:

- stavke sa fiksnom kamatnom stopom se raspoređuju prema datumu dospeća.
- stavke sa varijabilnom kamatnom stopom se raspoređuju prema datumu ponovnog određivanja kamatne stope.
- nekamatonske stavke se raspoređuju u posebnu kolonu uključujući i kapital koji se tretira kao nekamatonska stavka koja nema rok dospeća.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.4. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Kamatnosne stavke koje nemaju ugovoren period dospeća niti period promene kamatne stope, kao što su depoziti po viđenju, kreditne kartice i minusi po tekućim računima. raspoređuju se na osnovu Ugovornih odredbi ukoliko su iste definisane na način da je preciziran rok važenja kamatne stope, u suprotnom na osnovu analize istorijskih podataka.

Projekcija kamatnih gepova u skladu sa očekivanim dospelcem stavki bilansa stanja sa fiksnom kamatnom stopom. odnosno očekivanom izmenom kamatnih stopa za stavke bilansa stanja sa ugovorenom varijabilnom kamatnom stopom. na dan 31. decembra 2021. godine. prikazana je u sledećoj tabeli:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Kamatno neosetljive stavke	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3.117.625	160.494	254.693	560.893	-	2.148.612	6.242.317
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	883.756	260.376	448.605	338.865	4.299.752	-	6.231.353
Kreditii potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	682.028	-	-	-	-	652.329	1.334.357
Kredit i potraživanja od komitenata	657.182	335.339	1.835.163	2.730.861	3.701.564	629.359	9.889.469
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	171.834	171.834
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	344.567	344.567
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	4	4
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	-	-	-	-	-	21.399	21.399
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	256.331	256.331
UKUPNA AKTIVA	5.340.592	756.208	2.538.461	3.630.619	8.001.316	4.224.436	24.491.632
PASIVA							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama. drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1.391.695	-	-	-	-	25.320	1.417.015
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	422.651	894.730	1.418.304	3.126.110	142.898	12.532.325	18.537.017
Rezervisanja	-	-	-	-	-	119.584	119.584
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	1.593	1.593
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	781.697	781.697
Ukupno obaveze	1.814.346	894.730	1.418.304	3.126.110	142.898	13.460.518	20.856.905
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	3.634.726	3.634.726
UKUPNO PASIVA	1.814.346	894.730	1.418.304	3.126.110	142.898	17.095.244	24.491.632
Neto izloženost kamatnom riziku na dan:							
31.12.2021. godine	3.526.246	(138.521)	1.120.157	504.509	7.858.418	(12.870.809)	-

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.4. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Projekcija kamatnih gepova u skladu sa očekivanim dospećem stavki bilansa stanja sa fiksnom kamatnom stopom. odnosno očekivanom izmenom kamatnih stopa za stavke bilansa stanja sa ugovorenom varijabilnom kamatnom stopom. na dan 31. decembra 2020. godine. prikazana je u sledećoj tabeli:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Kamatno neosetljive stavke	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.507.076	161.407	254.131	497.492	-	2.275.110	4.695.216
Hartije od vrednosti	40.288	602.900	1.094.696	545.570	5.576.856	-	7.860.311
Kreditii potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	395.161	479.250	295.220	-	-	427.223	1.596.854
Kreditii i potraživanja od komitenata	771.479	1.003.963	1.512.140	2.330.359	3.194.313	158.017	8.970.272
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	204.620	204.620
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	408.866	408.866
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	4	4
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	-	-	-	-	-	21.399	21.399
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	288.157	288.157
		2.247.52					
UKUPNA AKTIVA	2.714.005	1	3.156.186	3.373.422	8.771.169	3.785.674	24.047.977
PASIVA							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama. drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	231.720	349.287	495.395	868.407	1.043.583	4.384	2.992.775
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	425.386	919.989	1.456.009	2.879.848	176.564	10.324.120	16.181.917
Rezervisanja	-	-	-	-	-	73.525	73.525
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	10.404	10.404
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	654.211	654.211
Ukupno obaveze	657.106	1.269.276	1.951.404	3.748.255	1.220.147	11.066.645	19.912.832
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	4.135.145	4.135.145
UKUPNO PASIVA	657.106	1.269.276	1.951.404	3.748.255	1.220.147	15.201.789	24.047.977
Neto izloženost kamatnom riziku na dan:							
31.12.2020. godine	2.056.899	978.245	1.204.782	(374.833)	7.551.022	(11.416.116)	-

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.5. Devizni rizik**

Devizni rizik je rizik od nastanka gubitaka u finansijskom rezultatu i kapitalu banke koji proizilazi iz promene vrednosti finansijskih instrumenata Banke usled kretanja i promene vrednosti deviznog kursa na tržištu.

U cilju upravljanja deviznim rizikom Banka prati deviznu poziciju na dnevnom nivou, definiše metode i procedure za njihovo praćenje i merenje, definiše limite i obavlja eksterno i interno izveštavanje.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju u propisanim okvirima - ukupna neto otvorena pozicija Banke nije prelazila 20% njenog kapitala na dnevnom nivou u toku 2021. i 2020. godine.

Sledeće tabele prikazuju izloženost Banke deviznom riziku na dan 31.decembra 2021. i 31.decembra 2020. godine.

U tabeli su prikazana sredstva i obaveze prema njihovim knjigovodstvenim vrednostima:

Naziv pozicije	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno
Devizna imovina	7.353.545	267.352	-	-	7.620.896
Devizne obaveze	7.331.464	266.969	-	-	7.598.433
Duga pozicija	-	-	-	-	-
Kratka pozicija	-	-	-	-	-
Duga otvorena pozicija	22.080	383	0	0	22.463
Kratka otvorena pozicija	-	-	-	-	-
Neto otvorena pozicija:					22.463
- 31.12.2021. godine					
Pokazatelj deviznog rizika –					
31. decembra 2021. godine					1.23

Naziv pozicije	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno
Devizna imovina	5.704.382	214.685	94.661	98.967	6.112.694
Devizne obaveze	6.526.636	214.693	94.414	98.890	6.934.633
Duga pozicija	823.061	-	-	-	823.061
Kratka pozicija	-	-	-	-	-
Duga otvorena pozicija	808	8	246	138	1.191
Kratka otvorena pozicija	-	-	-	68	68
Neto otvorena pozicija:					1.191
- 31.12.2020. godine					
Pokazatelj deviznog rizika –					
31. decembra 2020. godine					0.06

Analizom razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli mogu se proceniti efekti na dobit i kapital Banke. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje bilansa uspeha, odnosno dobitka ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.5. Devizni rizik (nastavak)

Valuta	Promene u deviznom kursu (%) 31.12.2021.	Efekat na dobitak pre oporezivanja 31.12.2021.	Promene u deviznom kursu (%) 31.12.2020.	Efekat na dobitak pre oporezivanja 31.12.2020.
EUR	10%	2208	10%	81
CHF	10%	0	10%	25
USD	10%	38	10%	1

Sledeća tabela prikazuje devizni podbilans Banke na dan 31. decembra 2021. godine. U tabeli su predstavljena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

	EUR		USD		Ukupno u stranjoj valuti		Dinari sa valutno m klauzulo m	
	EUR	USD	Ostale valute	Dinarski podbilans	Ukupno			
AKTIVA								
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.600.879	14.191	-	1.615.069	4.627.248	-	6.242.317	
Hartije od vrednosti	4.630.391	-	-	4.630.391	1.600.962	-	6.231.353	
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.064.882	253.161	-	1.318.043	16.314	-	1.334.357	
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	-	-	9.889.469	-	9.889.469	
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	171.834	-	171.834	
Nekretnine, postojenja i oprema	-	-	-	-	344.567	-	344.567	
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	-	4	
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	21.399	-	21.399	
Ostala sredstva	58.502	0	0	58.502	197.829	165	256.331	
UKUPNA AKTIVA	7.354.654	267.352	0	7.622.005	16.869.626	165	24.491.632	
PASIVA								
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	341	0	0	341	1.416.674	0	1.417.015	
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	7.043.395	252.998	0	7.296.393	11.240.624	0	18.537.017	
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-	
Rezervisanja	-	-	-	-	119.584	0	119.584	
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	1.593	0	1.593	
Ostale obaveze	287.729	13.971	0	301.699	479.997	50.026	781.697	
Ukupno obaveze	7.331.464	266.969	0	7.598.433	13.258.472	50.026	20.856.905	
Ukupan kapital	1.109	0	0	1.109	3.633.617	0	3.634.726	
UKUPNO PASIVA	7.332.574	266.969	0	7.599.542	16.892.089	50.026	24.491.632	
Neto svop pozicija	-	-	-	-	-	-	-	
Neto devizna pozicija na dan:								
- 31. decembra 2021. godine	22.080	383		22.463	(22.463)	(49.861)	-	

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.5. Devizni rizik (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje devizni podbilans Banke na dan 31. decembra 2020. godine. U tabeli su predstavljena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Dinarski podbilans	Dinari sa valutno m klauzulo m	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.578.447	39.700	52.720	1.670.867	3.024.349	-	4.695.216
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	2.278	-	2.278
Hartije od vrednosti	2.839.528	-	-	2.839.528	5.020.784	-	7.860.311
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.242.594	174.985	140.907	1.558.486	38.368	-	1.596.854
Kredit i potraživanja od komitenata	1.654	-	-	1.654	8.968.618	1.654	8.970.272
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	204.620	-	204.620
Nekretnine, postojenja i oprema	-	-	-	-	408.866	-	408.866
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	-	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	21.399	-	21.399
Ostala sredstva	46.538	-	-	46.538	241.619	836	288.158
UKUPNA AKTIVA	5.708.761	214.685	193.627	6.117.073	17.930.904	-	24.047.977
PASIVA							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	341	-	-	341	2.992.434	-	2.992.775
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	6.233.869	209.656	190.192	6.633.717	9.548.200	-	16.181.917
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Rezervisanja	-	-	-	-	73.525	-	73.525
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	10.404	-	10.404
Ostale obaveze	292.426	5.037	3.112	300.574	353.637	53.036	654.211
Ukupno obaveze	6.526.636	214.693	193.304	6.934.633	12.978.200	53.036	19.912.832
Ukupan kapital	4.379	-	-	4.379	4.130.766	-	4.135.145
UKUPNO PASIVA	6.531.015	214.693	193.304	6.939.011	17.108.966	-	24.047.977
Neto svop pozicija	823.061	-	-	823.061	(823.061)	-	-
Neto devizna pozicija na dan: – 31. decembra 2020. godine	808	(8)	323	1.123	(1.123)	(50.547)	-

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.6. Operativni rizik**

Operativni rizik je rizik od mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled namernih i nenamernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, a isključuje reputacioni, strateški i poslovni rizik.

Proces upravljanja operativnim rizikom predstavlja skup sistematičnih aktivnosti kojima se obezbeđuje identifikacija, procena, praćenje i kontrola operativnih rizika u Banci, kao i potreba za održavanjem određenog nivoa kapitala, kako bi se apsorbovali potencijalni gubici nastali kao posledica događaja operativnog rizika. Upravljanje operativnim rizikom je propisano Politikom za upravljanje operativnim rizikom i sastoji se iz 4 ciklična koraka:

- identifikacija rizika;
- procena i merenje rizika;
- praćenje i kontrola rizika;
- ublažavanje rizika.

Banka ne može da eliminiše sve operativne rizike, ali kroz proces samoprocene rizika može da identifikuje propuste u svojim procesima, proizvodima i procedurama i njihovim unapređenjem smanji učestalost, kao i negativan uticaj operativnih gubitaka na poslovanje i profitabilnost Banke. Kontrola uključuje efektivnu podelu dužnosti, pristup, ovlašćenje i usaglašavanje procedura, obuku osoblja i proces nadgledanja, uključujući i internu reviziju. Samoprocena daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike koji utiču na procese koji oni kontrolišu.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativne i kvalitativne mere koje se temelje na prikupljanju podataka o gubicima nastalim kao posledica operativnog rizika, po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka, a na bazi Procedure za upravljanje operativnim rizicima. Uloga procesa upravljanja operativnim rizicima je da identifikuje, proceni, kontroliše i smanji mogućnost nastanka i uticaj operativnih rizika i gubitaka.

Baza podataka o događajima po osnovu kojih je nastao ili je mogao nastati gubitak, u skladu sa propisanim limitom, kao posledica operativnog rizika po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka, popunjava se unosom podataka na osnovu identifikovanih rizika po vrsti događaja i liniji poslovanja poslova, od strane zaposlenih koji su imenovani kao koordinatori za operativne rizike. Sve službe Banke imenuju svoje koordinate za operativne rizike, kao i njihove zamenike.

U cilju postizanja bolje efikasnosti i pružanja kvalitetnije usluge, Banka može doneti odluku da obavljanje određenih poslovnih aktivnosti poveri trećim licima koja ih obavljaju kao svoju pretežnu delatnost, odnosno imaju odgovarajuće iskustvo u njihovom obavljanju. Banka upravlja rizikom eksternalizacije kroz uspostavljene kontrolne mehanizme pre zaključivanja ugovora sa trećim licima, odnosno pružiocima usluga, kao i kroz monitoring aktivnosti nakon potpisivanja ugovora. Ceo proces se sprovodi na bazi Procedure za poveravanje aktivnosti trećim licima.

Rizicima koji proističu iz uvođenja novih proizvoda Banka upravlja kroz identifikaciju svih rizika koji proističu iz uvođenja novog proizvoda, a na način da sve relevantne organizacione jedinice moraju biti upoznate sa uvođenjem novog proizvoda i moraju dati svoje stručno mišljenje koje se odnosi na rizični profil novog proizvoda ili usluge kao i uticaj na rizični profil Banke.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.6. Operativni rizik (nastavak)**

Banka je internim aktima, pre svega Politikom za upravljanje operativnim rizikom, obezbedila adekvatan sistem upravljanja rizikom. Svrha ove Politike je da definiše pravila i odgovornosti koje regulišu identifikaciju, procenu, praćenje, izveštavanje i kontrolu (ublažavanje) operativnog rizika u banci u cilju otklanjanja negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke izazvanih nedostacima operativnog rizika. Pored toga, Banka je usvojila odgovarajuću organizacionu strukturu, kroz definisanje jasnih uloga i odgovornosti zaposlenih koji su uključeni u proces upravljanja operativnim rizicima:

- Upravni odbor je odgovoran za preispitivanje Politike;
- Izvršni odbor je odgovoran za usvajanje procedura za upravljanje operativnim rizicima i nadgledanje sprovođenja Politike za upravljanje operativnim rizikom;
- Služba za kontrolu rizika je odgovorna za kreiranje odgovarajućih alata, politika, procedura i tehnika kojima se reguliše proces upravljanja operativnim rizikom, praćenje i sprovođenje politika i procedura u svojoj nadležnosti, pružanje informacija o izloženosti Banke operativnim rizicima, predlaganje aktivnosti za ublažavanje operativnih rizika i praćenje sprovođenja akcionih planova kao i kontinuirano ukazivanje značaja problematike i podizanje svesti o operativnim rizicima u svim organizacionim delovima Banke;
- Organizacione jedinice u okviru Banke su odgovorne da identifikuju, procenjuju, prate i prikupljaju podatke o izloženosti operativnom riziku u skladu sa Procedurom za upravljanje operativnim rizicima. Svaka organizaciona jedinica ima svoje koordinate za operativni rizik, imenovane od strane nadležnog rukovodioca, sa jasno definisanim nadležnostima i odgovornostima u procesu upravljanja operativnim rizikom.

Efikasnost upravljanja operativnim rizikom je pod nadzorom Foruma za upravljanje rizicima.

Forum za upravljanje rizicima (u daljem tekstu RMF), na kom se na mesečnom nivou u okviru izveštaja razmatraju i operativni rizici podržava Izvršni odbor u upravljanju operativnim rizicima koji proizilaze iz Bančinih procesa, sistema, ljudskog faktora i okruženja. Ključni procesi banke, identifikovani od strane RMF-a, su predmet procene rizika gde se identifikuju ključni rizici i uspostavljaju kontrole i dogovaraju akcioni planovi koji u sebi sadrže mere za ublažavanje rizika. Registrovanje gubitka i prepoznavanje operativnog rizika se sprovodi preko koordinatora i njihovih zamenika za operativni rizik koji su imenovani za svaku službu Banke. Služba za kontrolu rizika je nadležan za izveštavanje rukovodstva Banke na mesečnom nivou ili po potrebi i češće ukoliko je potrebna njihova trenutna reakcija.

Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita ino-bankama.

Izloženost Banke riziku zemlje je nizak iz razloga što je učešće nerezidenata u ukupnom kreditnom portfoliju Banke zanemarljivo. Rizik zemlje Banka minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod provoklasnih inostranih banaka.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**33.6. Operativni rizik (nastavak)****Rizici ulaganja banke**

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Upravljanje rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva vrši se izradom budžeta usklađenog sa propisanim pokazateljima i kontinuiranim praćenjem realizacije tog budžeta.

U 2020. godini Banka je obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

34. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Na osnovu detaljnih analiza, rukovodstvo Banke smatra da knjigovodstvene vrednosti finansijskih instrumenata aproksimiraju njihove fer vrednosti na dan bilansa stanja.

Na dan 31. decembra 2021. godine, po fer vrednosti iskazana su stalna sredstva namenjena prodaji i hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat. Sva ostala sredstva i obaveze Banke su iskazane po amortizovanoj vrednosti i varijabilnim kamatnim stopama, kojima se u redovnim intervalima ponovo određuje cena. Stoga Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a knjigovodstvena vrednost sredstava i obaveza ne odstupa značajno od njihove fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih depozita, ostalih plasmana i ostalih sredstava, transakcionih depozita, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti sa rokom otplate dužim od tri godine uglavnom nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti, osim za deo gotovinskih kredita sa rokom dužim od tri godine koji nose fiksnu kamatnu stopu.

34. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA (nastavak)

Za učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu vršen je test obezvređenja na dan bilansa i s tim u vezi izvršene korekcije.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Finansijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrednosti

Rukovodstvo Banke smatra da fer vrednost finansijskih instrumenata, koji nisu vrednovani po fer vrednosti, ne odstupa u materijalno značajnom iznosu od njihove knjigovodstvene vrednosti.

Pregled knjigovodstvene i fer vrednosti finansijske aktive i pasive:

	2021				
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	6.242.317	6.242.317	6.242.317	-	-
Hartije od vrednosti	6.231.353	6.231.353	-	3.396.335	2.835.018
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.334.357	1.334.357			1.334.357
Kredit i potraživanja od komitenata	<u>9.889.469</u>				<u>10.058.394</u>
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1.417.015	1.417.015	-	-	1.417.015
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	<u>18.537.017</u>	<u>18.537.017</u>	-	-	<u>18.537.017</u>
					2020
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	4.695.216	4.695.216	4.695.216	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	2.278	2.278	-	-	2.278
Hartije od vrednosti	7.860.311	7.860.311	-	6.938.096	922.215
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.596.854	1.596.854	-	-	1.596.854
Kredit i potraživanja od komitenata	<u>8.970.272</u>	<u>9.012.634</u>	-	-	<u>9.012.634</u>
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2.992.775	2.992.775	-	-	2.992.775
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	<u>16.181.917</u>	<u>16.181.917</u>	-	-	<u>16.181.917</u>

34. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA (nastavak)

Prema metodologiji određivanja fer vrednosti obveznica Republike Srbije, Banka definiše postupak vrednovanja po aktuelnim tržišnim cenama kao svako vrednovanje koje mora biti uporedivo sa merodavnim cenama, ekstrapolirano ili obračunato na osnovu dostupnih tržišnih podataka.

Nova vrednost krive se konstruiše na osnovu poslednje dostupnih (u odnosu na datum vrednovanja) izvršnih stopa sa primarnog ili sekundarnog trgovanja hartijama od vrednosti Republike Srbije, kojima se trgovalo od datuma poslednjeg vrednovanja, a čije su karakteristike u pogledu valute, izdavaoca, prioritetnosti, preostale ročnosti i obima realizacije iste ili slične. Cilj metodologije je preciziranje merenja fer vrednosti tako da obuhvati i dnevne promene relevantnih tržišnih kamatnih stopa za datu valutu, kako bi se najpreciznije utvrdila vrednost krive prinosa u trenutku procene fer vrednosti.

35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

Povezana lica banke su članovi Upravnog odbora i članovi PPF grupe.

(a) Poslovni odnosi sa članovima Upravnog i Izvršnog odbora, članovima organa upravljanja i članovima porodica ovih lica

Naknade članovima Upravnog i Izvršnog odbora Banke u toku 2021. i 2020. godine, iskazane u bruto iznosima, prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Naknade članovima Izvršnog odbora	76.378	51.220
Naknade članovima Upravnog odbora	21.897	24.638
Ukupno	<u>98.275</u>	<u>75.858</u>

(b) Transakcije sa ostalim povezanim licima

Pored navedenog, Banka ulazi u poslovne odnose sa ostalim licima koja su povezana sa bankom. Sledeće tabele prikazuju stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2021. godine, kao i odgovarajuće prihode i rashode nastale po osnovu poslovnih odnosa sa ostalim povezanim licima u toku godine, zaključno sa datumom bilansa stanja:

	<u>Potraživanja</u>	<u>Obaveze</u>	<u>Ostali rashodi</u>	<u>Ostali prihodi</u>
Naziv povezanog lica:				
PPF Banka a.s. Češka	247.081	-	-	17
Telenor doo	68.697	621.823	95.632	5.357
PPF C03 B.V. Holandija	-	1.416.327	-	-
Cetin doo	-	5.085	37.718	-
Home Credit International a.s.	-	-	1.209	-
Bank Home Credit SB JSC Kazakstan	-	-	-	1.241
	<u>315.778</u>	<u>2.043.235</u>	<u>265.989</u>	<u>6.615</u>

35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)**(b) Transakcije sa ostalim povezanim licima (nastavak)**

Sledeća tabela prikazuje transakcije sa ostalim povezanim licima na dan 31. decembra 2020. godine:

Naziv povezanog lica:	Potraživanja	Obaveze	Ostali rashodi	Ostali prihodi
Bank Home Credit SB JSC Kazakstan	242.503	-	-	11.053
Telenor doo	67.801	556.335	93.425	4.967
PPF Banka a.s. Češka	1.951	-	-	-
PPF C03 B.V. Holandija	-	2.992.133	71.931	-
Telenor Common Operations	-	9.663	16.800	-
Cetin doo	-	2.120	12.584	-
Home Credit International Češka	-	725	516	-
	312.255	3.560.976	195.256	16.020

Uslovi transakcija sa povezanim licima

Prethodno navedena stanja potraživanja i obaveza kao i prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti.

Banka na svoja potraživanja i obaveze naplaćuje i plaća kamatu obračunatu primenom uobičajenih tržišnih kamatnih stopa.

Transferne cene

U skladu sa novim odredbama Zakona o porezu na dobit tokom 2013. godine na snagu je stupio Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se primenjuju po principu "van dohvata ruke" pri utvrđivanju cena transakcija među povezanim stranama. U skladu sa ovim Zakonom i Pravilnikom, banke su u obavezi da do 30. juna 2022. godine, zajedno sa poreskim bilansom za 2021. godinu predaju i studiju o transfernim cenama.

Obzirom da Banka ima značajne transakcije sa povezanim stranama u trenutku sastavljanja finansijskih izveštaja za 2021. godinu Banka je u procesu pripremanja studije o transfernim cenama. Na osnovu preliminarnih nalaza, rukovodstvo Banke ne očekuje korekcije finalnog poreskog bilansa po osnovu transakcija sa povezanim stranama.

36. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

U hiljadama dinara	31.12.2021.	31.12.2020.
EUR	117.5821	117,5802
USD	103.9262	95,6637
CHF	113.6388	108,4388

37. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

Gotovina i gotovinski ekvivalenti izveštaju o tokovima gotovine

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Žiro račun	1.103.600	1.063.976
Gotovina u blagajni	1.246.141	1.482.134
Devizni računi kod banaka	1.214.895	703.537
Deponovani viškovi likvidnih sredstava kod Narodne banke Srbije	2.998.970	1.356.130
Overnight plasmani bankama		-
Ukupno	<u>6.563.606</u>	<u>4.605.777</u>

38. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

U skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Mobi banke, izvršeno je usaglašavanje potraživanja i obaveza sa pravnim licima i preduzetnicima na dan 30. novembra 2021. godine.

Ukupno neusaglašena potraživanja iznose 192 hiljada dinara, ukupno neusaglašene obaveze iznose 12 hiljada dinara.

39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Imajući u vidu da epidemija COVID 19 i dalje traje izazovno je predvideti pun obim i trajanje poslovnih i ekonomskih implikacija. Na osnovu trenutnih očekivanja, a s obzirom na sve relevantne mere koje su preduzele Narodna banka Srbije i Vlada Republike Srbije, rukovodstvo smatra, iako se očekuju potencijalno negativni kratkoročni efekti na prihode i prilive gotovine Banke, nije verovatno da će ova situacija će imati značajan negativan uticaj na sposobnost Banke da ispunjava svoje obaveze, kao ni produženi uticaj na prihode i ukupno poslovanje.

Nije bilo drugih značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanja u napomenama uz priložene finansijske izveštaje za 2021. godinu.

Beograd, 30.03 2022. godine

Pavel Maco
Predsednik Izvršnog odbora

Milka Rajčević
Član Izvršnog odbora

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2021. GODINE**

I UVOD

Banka je osnovana kao ALCO Banka 16. maja 1996. godine, na osnovu dozvole za rad dobijene od NBJ i upisa u registar kod Privrednog suda u Beogradu. U novembru iste godine, dobila je dozvolu NBJ za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom.

Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- primanje svih vrsta novčanih depozita,
- davanje i uzimanje svih vrsta kredita,
- obavljanje devizno – valutnih i menjačkih poslova,
- izdavanje platnih kartica,
- izdavanje hartija od vrednosti,
- davanje garancija, avala i drugih oblika jemstava,
- kupovinu i prodaju hartija od vrednosti,
- obavljanje poslova domaćeg i ino platnog prometa,
- obavljanje poslova finansijskog inženjeringa i konsaltinga.

Kupovinom sto odsto akcija A banke, od juna 2007. godine, bankarsko-osiguravajuća grupacija KBC Grupa prisutna je i na tržištu Srbije. Promenom imena u Agenciji za privredne registre, A Banka je od 6. marta 2008. godine registrovana pod novim imenom – KBC Banka ad Beograd.

Dolaskom novog vlasnika, KBC Grupe, KBC Banka je pratila strateške ciljeve KBC Grupe u regiji centralne i istočne Evrope, sa pretežnim usmerenjem na ponudu usluga u segmentu stanovništva i MSP.

19. decembra 2013. godine, KBC Banku je preuzela Telenor Grupa, u cilju stvaranja sinergije telekomunikacionih usluga i finansijskih usluga. Telenor Danemark Holding je preuzeo 100 odsto akcija KBC banke sa ciljem da građanima Srbije posredstvom Telenor banke ponudi savremene i inovativne mobilne finansijske usluge.

Tokom 2018. godine Telenor grupa je prodala svoje poslovanje u oblasti telekomunikacija u istočnoj Evropi investicionoj grupi PPF N.V. sa sedištem u Pragu, dok je za Telenor banku potpisan ugovor o prodaji akcija sa istom grupom. Po odobrenju transakcije od strane Narodne banke Srbije, u februaru 2019. godine izvršen je transfer akcija između Telenor Danemark Holdinga i PPF Financial Holdings B.V. sa sedištem u Holandiji. Ključni aspekt transakcije je značajno jačanje regulatorne kapitalne osnove Banke, kako bi se Banka adekvatno pripremila za buduću uzlaznu operativnu i finansijsku putanju.

Rešenjem agencije za privredne registre br. 119465/2019 od 10. oktobra 2019. godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva banke u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv Telenor banka a.d., Beograd i upisan je naziv Mobi banka a.d., Beograd.

PPF Financial Holding ima za cilj da razvije snažnu finansijsku instituciju prepoznatljivu po povoljnim i pristupačnim finansijskim uslugama namenjenim stanovništvu, sa dominantnim osvrtoom u oblasti transakcionog poslovanja i brzog kratkoročnog finansiranja. Banka će intenzivno usmeriti svoje aktivnosti u cilju proširenja baze klijenata uz zaključenje sporazuma sa privrednim društvom Telenor DOO, a koji sporazumi će podržavati interese oba partnera i interese korisnika, tj. finansiranje kupovine telefona i proširenje transakcionih bankarskih usluga za dalje partnerstvo u pogledu prodaje gotovinskih kredita. Takođe, posebna pažnja biće usmerena na nova partnerstva sa trećim licima, u cilju povećanja tržišnog učešća u segmentu poslovanja sa stanovništvom.

Banka nema ogranke i nije vršila otkup sopstvenih akcija.

II PRINCIPI I STRATEGIJA

Vizija Mobi banke je da kroz partnerstvo sa Telenor DOO zajedničkim klijentima kao i drugim korisnicima na tržištu Srbije obezbedi vrhunsko korisničko iskustvo kroz digitalne kanale. Mobi Banka primarno kroz ciljane kampanje nudi klijentima kratkoročno finansiranje i prepoznata je na tržištu kao lider na polju transakcionog bankarstva. Banka će raditi na sledećim strateškim ciljevima:

- Rast korisničke baze u saradnji sa Telenor DOO.
- Učešće u pilot projektu koji vode vlada i portal E Uprava u saradnji sa autorizovanom trećom stranom, na servisu za pružanje podataka o platama korisnika finansijskih usluga u svrhu procesa odobravanja kreditnih proizvoda.
- Pобољšanje fizičkog prisustva Banke, prvenstveno kroz prisustvo bankarsih savetnika na Telenor prodajnim mestima, ali i kroz partnerstva sa trećim stranama
- Uspostavljanje poslovne saradnje sa trećim licima u cilju promovisanja i razvoja poslovanja.
- Ponuda najsavremenijih funkcionalnosti za mobilno i onlajn bankarstvo kroz napredno korisničko iskustvo.
- Obezbediti povoljne i pristupačne finansijske i platne usluge namenjene stanovništvu, prvenstveno u oblasti transakcionog poslovanja i brzog kratkoročnog finansiranja.
- Razvoj napredne platforme za odnose sa korisnicima, kako bi se zadovoljile odgovarajuće potrebe klijenata i prepoznao vremenski period kada su klijentima određeni proizvodi neophodni.
- Obezbediti pouzdano bankarsko iskustvo.

Bankarske aktivnosti Mobi Banke u 2021. godini razvijane su u sa strateškim ciljevima i principima poslovanja definisanim u Poslovnoj politici i strategiji.

Poslovna politika i Strategija Mobi banke ad Beograd je razvijena na osnovu sledećih ključnih elemenata:

- Pristup poslovanju koji kreće od potreba klijenata
- Jasno profilisanje Banke kao digitalno orijentisane finansijske institucije
- Liderstvo na digitalnom tržištu na polju on line kanala i mobilnog bankarstva
- Obezbeđivanje najpovoljnijeg transakcionog bankarskog poslovanja
- Pružanje povoljnih finansijskih usluga stanovništvu
- Pouzdanost u korišćenju bankarskih usluga
- Očuvanje i održavanje efektivnog OPEX-a
- Dostizanje održive profitabilnosti

U svojim aktivnostima, Banka će se rukovoditi interesom svojih akcionara i klijenata, poštujući interese drugih učesnika na tržištu u svrhu ostvarenja ravnopravnih zajedničkih odnosa.

Pristup servisima i resursima Banke je omogućen svim potencijalnim klijentima, prema uslovima definisanim u Opštim uslovima Poslovanja.

Mobi banka će razmotriti isplatu dividendi u skladu sa pozitivnom zakonskom regulativom Republike Srbije kada postane profitabilna.

III ORGANIZACIONA STRUKTURA

Banka je na dan 31. decembra 2021. godine imala 532 zaposlena (2020. godine: 311 zaposlenih).

Unutrašnja organizacija Banke podrazumeva formiranje organizacionih delova, odnosno organizacionih jedinica i to:

1. Izvršni odbor
2. Funkcije
3. Sektori
4. Službe
5. Timovi

III ORGANIZACIONA STRUKTURA (nastavak)

6. Ekspoziture
7. Prodajno mesto (ili Prodavnica)

Izvršni odbor Banke je najviši deo organizacione strukture, čije su aktivnosti usmerene na postizanje što uspešnijeg upravljanja Bankom, u smislu organizovanja poslovanja Banke na način koji bi omogućio ostvarivanje ciljeva i zadataka koje Banka ima u svom poslovanju kao i efikasnog koordiniranja funkcija i poslova u Banci.

Izvršni odbor čine predsednik Izvršnog odbora i članovi Izvršnog odbora. Podela dužnosti, nadležnosti i odgovornosti članova Izvršnog odbora obavljena je na način kojim se sprečava sukob interesa i koji podrazumeva funkcionalno i organizaciono odvajanje aktivnosti upravljanja rizicima (middleoffice) i aktivnosti podrške (back office) od aktivnosti preuzimanja rizika (front office). Podela dužnosti, nadležnosti i odgovornosti članova Izvršnog odbora obavljena je tako da jedan član Izvršnog odbora Banke može biti zadužen za više osnovnih organizacionih delova. Podela dužnosti, nadležnosti i odgovornosti članova Izvršnog odbora definisana je Odlukom Upravnog odbora.

Funkcije su najsloženije organizacione celine specijalizovane za obavljanje pojedinih oblasti (grupa) poslova grupisanih prema određenim zajedničkim svojstvima, formirane na funkcionalnom principu. Funkcije se, mogu sastojati iz sektora, službi i timova/ekspozitura/prodajnih mesta. U Banci se formiraju sledeće funkcije:

- Funkcija Ljudskih resursa
- Funkcija Rizika
- Funkcija Finansija
- Funkcija Korporativnih poslova
- Funkcija Operacija
- Funkcija Prodaje
- Funkcija Upravljanja klijentima
- Funkcija Marketinga

Sektor se formiraju radi obavljanja specifičnih stručnih poslova u Banci koji su funkcionalno i tehnološki povezani. Sektor se mogu sastojati od nekoliko podređenih segmenata (službi ili timova/ekspozitura/prodajnih mesta). Sektorom, po pravilu, rukovodi Direktor.

Sektor se formiraju u:

- poslovima podrške,
- poslovima informacionih tehnologija,
- poslovima brige o korisnicima

Službe se organizuju po pravilu kao deo organizacione jedinice višeg ranga u kojoj se obavljaju funkcionalno i tehnološki povezani poslovi iste vrste ili različiti, ali tesno međusobno povezani poslovi. Služba se može obrazovati i kao samostalni organizacioni deo koji organizaciono ne pripada određenoj Funkciji ili Sektoru. Službom po pravilu rukovodi Menadžer ili Rukovodilac.

Timovi se organizuju kao funkcionalno tehnološke celine povezanih poslova manjeg obima ili kao celina dve ili više grupe poslova iz delokruga rada organizacionog dela višeg ranga i njegov su sastavni deo. Timom po pravilu rukovodi Menadžer ili Tim lider.

Ekspozitura je organizacioni deo u kome se obavljaju bankarski poslovi a koji mogu biti osnovani i na teritorijanom principu. U ekspozituri se obavljaju sve vrste bankarskih poslova sa klijentima i pružaju sve vrste bankarskih usluga. U ekspoziturama sa prate klijenti, kompletan kreditni proces i obavlja servisiranje klijenata po svim osnovama.

III ORGANIZACIONA STRUKTURA (nastavak)

Prodajna mesta (ili Prodavnice) su organizacione jedinice koje se obrazuju u Centrali Banke ili na teritorijalnom principu odnosno kao deo drugog organizacionog dela, u ili van sedišta Banke. U Prodajnim mestima se obavljaju poslovi koji su direktno ili indirektno vertikalno povezani sa Bankom. Poslovima u Prodajnim mestima rukovodi njegov rukovodilac a u slučaju da ne postoji, ovim organizacionim delom rukovodi rukovodilac organizacione jedinice neposredno višeg ranga ili istog ranga (ali horizontalno bliskog).

U skladu sa opisanim principima unutrašnje organizacije, hijerarhijska pozicija organizacionih delova u Banci je sledeća:

1. Izvršni odbor
2. Funkcija
3. Sektor
4. Služba
5. Tim
6. Ekspozitura
7. Prodajna mesta (i/ili prodavnice).

Organizacione jedinice se formiraju za sledeće poslove:

- **Poslovi unutrašnje revizije,**
- **Poslovi usklađenosti poslovanja,**
- **Poslovi marketinga i u okviru istih:**
 - *prodajni tim I*
 - *prodajni tim II*
 - *poslovi upravljanja proizvodima,*
 - *marketinške komunikacije*
 - *korisničko iskustvo*
 - *strategija*
 - *poslovi upravljanja digitalnim front-endom*
 - *poslovi upravljanja sredstvima*
- **Poslovi Operacija i u okviru istih:**
 - *Poslovi informacionih tehnologija*
 - *poslovi IT operacija,*
 - *poslovi razvoja aplikativnog softvera i poslovi vezani za Core bankarski sistem*
 - *poslovi za razvoj mobilnih i web rešenja*
 - *poslovi IT arhitekture*
 - *Poslovi podrške:*
 - *Poslovi podrške poslovanju i platnog prometa*
 - *poslovi podrške aplikacijama*
 - *poslovanje s platnim karticama*
 - *poslovi arhive*
 - *Poslovi korisničkog servisa:*
 - *Tim I*
 - *Tim II*
 - *Tim III*
 - *Tim IV*
 - *Upravljanje prigovorima klijenata*
 - *Poslovi u vezi sa upravljanjem projektima i procesima, poslovna analiza,*

III ORGANIZACIONA STRUKTURA (nastavak)

- **Poslovi upravljanja rizicima i u okviru istih:**
 - *poslovi kreditne analize,*
 - *poslovi za kontrolu rizika,*
 - *poslovi naplate potraživanja*
 - *poslovi upravljanja kreditnim rizikom za Walk-in kanal*
 - *poslovi upravljanja kreditnim rizikom za X-Sell kanal*
 - *poslovi sprečavanja kreditnih prevara*
- **Poslovi finansija i u okviru istih:**
 - *poslovi računovodstva i izveštavanja,*
 - *poslovi finansijske kontrole,*
 - *nabavka i opšti poslovi,*
 - *poslovi poslovne inteligencije*
- **Korporativni poslovi i u okviru istih:**
 - *pravni poslovi,*
 - *poslovi sprečavanja pranja novca*
 - *poslovi bezbednosti, i to informaciona bezbednost i istraživanje prevara.*
 - *Odnosi s javnošću*
- **Poslovi ljudskih resursa.**
- **Poslovi upravljanja odnosima s klijentima i u okviru istih:**
 - *proces razvoja poslovne saradnje s klijentima*
 - *analitika podataka*
 - *telefonska prodaja*
 - *Tim 1*
 - *Tim 2*

U Banci su organizaciono i funkcionalno razdvojene aktivnosti upravljanja rizicima (middle office/risk units) i aktivnosti podrške (back office/credit administration) od aktivnosti preuzimanja rizika (front office/risk undertaking units). U okviru postojećih organizacionih jedinica mogu se formirati dodatne organizacione jedinice, kao i pripajanje postojećih organizacionih jedinica, isključivo uz poštovanje principa da aktivnosti upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške (back office) budu razdvojene od aktivnosti preuzimanja rizika (front office).

IV KORPORATIVNA I DRUŠTVENA ODGOVORNOST I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Korporativna društvena odgovornost se vodi u sledećem smeru:

Mobi Banka ostvaruje zajedničke vrednosti za našu kompaniju i društvo u kome posluje. Sve inicijative korporativne društvene odgovornosti su izgrađene na ključnoj kompetenci — komunikacijama i realizovane kroz projekte Telenor fondacije u Srbiji. Napori Mobi Banke u domenu korporativne društvene odgovornosti počivaju na dva ključna strateška stuba: proširenje benefita kombinovanih bankarskih usluga i telekomunikacionih usluga i integrisanje odgovornih poslovnih praksi u sve aspekte poslovanja.

Mobi Banka se fokusira na stvaranje održivih inicijativa koje stvaraju dugoročnu vrednost kako za ciljne grupe tako i za Mobi banku.

IV KORPORATIVNA I DRUŠTVENA ODGOVORNOST I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

U domenu održivog razvoja i zaštite životne sredine Mobi Banka je posvećena minimiziranju negativnih uticaja na životnu sredinu. U meri u kojoj je to moguće, čine se naponi da se smanji potrošnja energije i da se racionalno upravlja otpadom u skladu sa zakonskim propisima iz ove oblasti. Mobi Banka zakupljuje poslovni prostor u energetski efikasnoj zgradi koja poseduje BMS (Building Managerial System), a koji pruža mogućnost uštede energije.

V FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Osnovna delatnost banke kao finansijske institucije koncentrisana je na držanje i operacije sa finansijskim instrumenatima. Primarni finansijski instrumenti u poslovanju banke su krediti i depoziti, a viškove likvidnih sredstava banka plasira u dužničke hartije od vrednosti i repo plasmane. U procesu upravljanja likvidnošću i deviznom pozicijom banka po potrebi takođe koristi valutne forward ugovore i valutne svopove.

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM**Kreditni rizik**

Kreditni rizik je potencijalno negativno odstupanje od očekivane vrednosti nekog finansijskog instrumenta usled neplaćanja ili neizvršenja obaveza od strane jedne ugovorne strane (bilo da je to na primer, zajmoprimac, garant, osiguravač ili reosiguravač, suprotna strana u nekoj profesionalnoj transakciji ili emitent nekog kreditnog instrumenta), usled nesolventnosti, nemogućnosti ili nespremnosti te strane da izvrši plaćanje obaveze, kao i usled događaja ili mera koje su primenili politički ili monetarni organi neke zemlje (rizik zemlje). Kreditni rizik Banke je uslovljen kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom blagovremenošću prilikom izvršavanja obaveza prema Banci kao i kvalitetom instrumenata obezbeđivanja potraživanja.

Mobi Banka (u daljem tekstu Banka) svojim internim aktima, politikama i procedurama, koje se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažuriraju i prilagođavaju, obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom i svođenje kreditnog rizika na prihvatljiv nivo. Banka kontinuirano identifikuje, procenjuje, prati i kontroliše rizike u skladu sa Zakonom o bankama i ažuriranim podzakonskim aktima NBS-a i regulativom za upravljanje rizicima, obezbeđujući integralni, obazriv i dosledan sistem upravljanja rizicima. Strategijom upravljanja rizicima Banke, kao i politikama i ostalim internim aktima za upravljanje kreditnim rizikom, definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrola) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika. Kreditni rizik se prati na više nivoa: procenom kreditne sposobnosti klijenata pre odobravanja kredita, praćenjem redovnog izmirenja njihovih obaveza i kreditne sposobnosti tokom čitavog životnog veka kredita, kao i naplatom i upravljanjem dospelih potraživanja. Tokom 2021. godine Banka je sprovodila redovni monitoring aktivnosti izveštavanja, godišnjeg revidiranja internih akata koja uređuju oblast kreditnog rizika i aktivnosti u sklopu podrške organa upravljanja u procesu donošenja odluka. Na kraju 2021. godine kreditni portfolio beleži rast u odnosu na kraj 2020. godine za sve kreditne proizvode Banke. Imajući u vidu da Banka između ostalog, kreditira i kupovinu telefona korisnika Telenor doo Beograd i da je isto predstavljalo jednu od ključnih aktivnosti od osnivanja Banke, u cilju kreditiranja te kupovine Telenor doo deponuje sredstva za obezbeđenje tih kredita u Banci u iznosu koji obezbeđuje maksimalnu moguću zaštitu od kreditnog rizika portfolija kredita za kupovinu mobilnih uređaja i potrebe za likvidnošću Banke, uz istovremeno vođenje računa da se ne odstupi od dugoročne strategije koja podrazumeva optimizaciju troškova finansiranja i na taj način ugroze planovi budućih aktivnosti. Bez obzira na iznos deponovanih sredstava na računu Banke, odnosno procentualnu pokrivenost portfolija kredita za kupovinu mobilnih uređaja depozitom za posebne namene, Banka ima pravo da naplati iz depozita celokupan iznos (100%) svakog kredita za kupovinu mobilnog uređaja koji je u kašnjenju više od 89 dana od Telenora doo.

Kako od 2014. godine kada je započeto kreditiranje stanovišta na navedeni način, nije zabeležen slučaj nepoštovanja ugovornih odredbi od strane Telenor doo, koje podrazumevaju između ostalog, obavezu deponovanja i

uplate celokupnog iznosa sredstava za pokriće kredita dužnika koji su u docnji dužoj od 89 dana, ne može se ni zaključiti da je Banka po tome bila izložena kreditnom riziku. Počev od 2020. godine Banka se dodatno obezbeđuje depozitom u iznosu od 3 milijarde dinara od strane PPF grupe kao pokriće za kredite za telefonske uređaje.

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni rizik je proizilazio iz gotovinskih keš kredita, kreditnih limita i dozvoljenog minusa po tekućem računu. Ukupan procenat problematičnih plasmana je tokom 2021. godine blago povećan što se može smatrati da je efekat koji proizilazi iz isteka moratorijuma uvedenih u 2020. godini kao dela mera koje je NBS uvela u borbi protiv pandemije COVID 19, a koji su istekli tokom 2021. godine.

U toku 2021. godine, Mobi banka je implementirala nov interni rejting/PD model kreditnog rizika, za potrebe odobravanja kredita, kreditnog procesa i merenja/upravljanja rizikom u skladu sa poslovnim ciljevima i apetitom za preuzimanje rizika Banke. Model se sastoji od aplikativnog, bihevioralnog i kombinovanog scoring modela koji je razvijen i primenjuje se na portfolijo stanovništva na način definisan internim procedurama i metodologijama u kreditnom procesu i procesu obračuna ispravke vrednosti. Rejting model razvrstava kredite u 9 rejting klasa (1-9) u redovnom statusu (non default) dok Banka u zavisnosti od faze kredita u statusu neimirenja obaveza deli kredite na 3 rejting klase (10-12). Implementacijom novog bihevioralnog rejting modela u obračunu ispravke vrednosti ukupna ispravka vrednosti je porasla za RSD 11 miliona dok je pokrivenost NPL porasla 143% na 150%.

Praćenje kvaliteta kreditnog portfolija se vrši na sastancima Foruma za upravljanje rizicima (Risk Managment Forum – RMF) u skladu sa definisanim ciljevima, apetitom za preuzimanje rizika i iz njega proizašlih limita kreditnog rizika. Ovaj specijalizovani forum redovno izveštava Izvršni odbor banke dok je za izveštavanje Upravnog odbora i Odbora za reviziju odgovorna služba za kontrolu rizika.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti podrazumeva mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora finansiranja),
- Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Da bi ograničilo ovaj rizik, rukovodstvo Banke je diversifikovalo izvore finansiranja kao dodatak bazi stabilnih depozita i usvojilo politiku za upravljanje rizikom likvidnosti i finansiranja. Banka je razvila procese unutrašnjih kontrola i plan oporavka u slučaju krize likvidnosti u cilju adekvatnog upravljanja ovim rizikom. Pod ovim se podrazumeva konstantna procena očekivanih novčanih tokova i dostupnost visokokvalitetnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti iskorišćena u slučaju potrebe za dodatnim finansiranjem.

Okvir za upravljanje rizikom likvidnosti je uspostavljen od strane Upravnog odbora Banke, a za upravljanje rizikom likvidnosti nadležni su Upravni odbor banke, Izvršni odbor banke, Odbor za upravljanje aktivom I pasivom, Služba upravljanja sredstvima i Služba kontrole rizika.

Nivo likvidnosti Banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti Banke, kao i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom. Banka je takođe uspostavila limite za kumulativne gepove po svim valutama i pojedinačno po materijalno značajnim valutama.

Pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja Banke prvog reda i likvidnih potraživanja Banke drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Uži pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

U tabelama su prikazane izmerene vrednosti regulatornih pokazatelja likvidnosti za prethodni period:

Vrednost pokazatelja likvidnosti	2021.	2020.
Prosek tokom perioda	3.22	4,36
Najviši	3.29	4,63
Najniži	3.12	3,66
Na dan 31. decembra	3.29	4,30

Vrednost užeg pokazatelja likvidnosti	2021.	2020.
Prosek tokom perioda	2.77	4,20
Najviši	3.14	4,44
Najniži	2.41	3,53
Na dan 31. decembra	3.14	4,19

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa. Banka je dužna da LCR, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Vrednosti pokazatelja pokrića likvidnom aktivom utvrđenog prema regulativi NBS, a koji je Banka dužna da zbirno u svim valutama održava na nivou koji nije niži od 100%. na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine date su u sledećoj tabeli:

	2021.	2020.
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	2686%	2112%

Svi regulatorni pokazatelji likvidnosti bili su konstantno u okviru postavljenih limita. Banka kontinuirano održava adekvatan nivo portfolija visoko likvidnih i lako utrživih hartija od vrednosti, pre svega državnih zapisa i obveznica Republike Srbije i blagajničkih zapisa Narodne banke Srbije. Ovaj portfolio služi kao rezerva likvidnosti koja se lako, brzo i uz minimalne gubitke u vrednosti može konvertovati u gotovinu odnosno založiti kao sredstvo obezbeđenja radi izmirenja dospelih obaveza kao i neočekivanih odliva ili prekida novčanih priliva.

Pored praćenja pokazatelja likvidnosti Banka redovno izrađuje projekcije novčanih tokova u kratkom i dugom roku. Cilj projekcija novčanih tokova jeste da se blagovremeno utvrde neusklađenosti bilansne aktive i pasive u pogledu ročne strukture. Izveštaji o tokovima gotovine se prave po svim značajnim valutama (RSD i EUR) i zbirno za sve valute sa kojima Banka posluje.

Oni se koriste da bi se identifikovale značajne neusklađenosti u dospećima potraživanja i obaveza Banke i da bi se procenile buduće potrebe za likvidnošću, kao i viškovi likvidnosti, i u skladu sa tim blagovremeno donele odgovarajuće odluke.

Prema svom poslovnom planu za 2021. godinu, Banka je prikupljala depozite po viđenju u lokalnoj i u stranoj valuti EUR, kao i oročene depozite od stanovništva, koji su denominovani samo u lokalnoj valuti.

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Tokom 2021. godine ukoliko napravimo poređenje na godišnjem nivou (kraj 2021. u odnosu na kraj 2020. godine), zabeleženi su sledeći rezultati u kretanju depozita:

Pregled po tipu i valuti depozita stanovništva	Promena (2021/2020)
Štedni i depoziti po viđenju u domaćoj valuti	1,95%
Transakcioni depoziti u domaćoj valuti	32,09%
Ukupno depoziti stanovništva u domaćoj valuti	18,50%
Transakcioni i depoziti po viđenju u stranim valutama	13,60%
Ukupno depoziti stanovništva	14,88%

Uzimajući u obzir porast kreditne aktivnosti koju banka plasira u dinarskoj valuti ista je finansirana porastom dinarskih depozita dok su akumulirana depozitna sredstva u evrima investirana u državne hartije od vrednosti u evrima, koje se drže do dospeća.

Banka je uspostavila limit za kumulativne gepove po svim valutama i pojedinačno po materijalno značajnim valutama:

- 1) Sve valute - potrebno je održavati pozitivan kumulativni gep do 1 godine na više od 10% u odnosu na ukupnu aktivu Banke;
- 2) RSD - bez negativnog kumulativnog gepa do 1 godine (>0%) u odnosu na ukupnu aktivu Banke;
- 3) EUR - bez negativnog kumulativnog gepa do 1 godine (>0%) u odnosu na ukupnu aktivu Banke.

GAP likvidnosti - sve valute	
1 godina kumulativni GAP/ukupna aktiva	LIMIT
	kumulativni GAP do 1 godine >10%
GAP likvidnosti - RSD	
1 godina kumulativni GAP/ukupna aktiva	LIMIT
	bez negativnog kumulativnog GAP-a do 1 godine (>0%)
GAP likvidnosti - EUR	
1 godina kumulativni GAP/ukupna aktiva	LIMIT
	bez negativnog kumulativnog GAP-a do 1 godine (>0%)

U slučaju da dodje do negativnog kumulativnog gepa za materijalno značajne valute, Banka će preuzeti mere tako što će se odmah na redovnim sednicama obavestiti Odbor za upravljanje aktivom I pasivom, Izvršni odbor, Upravni odbor i Odbor za reviziju. Odmah zatim će se razmotriti nivo izloženosti riziku i u skladu sa tim će se doneti jedna od sledećih odluka:

1. da se sačini Akcioni plan koji će odobriti Upravni odbor I Odbor za reviziju. Akcioni plan treba da sadrži predlog mera za vraćanje limita u okvir utvrđenih limita za likvidnost u predviđenim rokovima. Praćenje I obaveštavanje o sprovođenju Akcionog plana bi se vršilo na mesečnom nivou na Odboru za upravljanje aktivom I pasivom uz redovno izveštavanje Odbora za reviziju, Izvršnog i Upravnog odbora.
2. da ukoliko se smatra da je rizik prihvatljiv, napraviće se predlog promene limita za rizik likvidnosti u skladu sa Apetitiom za preuzimanje rizika I dati na usvajanje Upravnom odboru.

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

Devizni rizik

Devizni rizik potiče od rizika pojavljivanja negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa. Banka je izložena deviznom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Za potrebe efektivnog upravljanja i adekvatne zaštite od deviznog rizika, Banka nastoji da ostvari valutnu usklađenost imovine i obaveza prateći i analizirajući izloženost Banke riziku na bazi tekućih i projektovanih otvorenih deviznih pozicija po valutama i trenutnih i očekivanih kretanja deviznih kurseva. Za upravljanje deviznim rizikom nadležni su Upravni odbor banke, Izvršni odbor banke, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Služba upravljanja sredstvima i Služba za kontrolu rizika.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije, (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i kapitala banke, obračunatih u skladu sa odlukom o adekvatnosti kapitala NBS.

Ukupna neto otvorena devizna pozicija predstavlja apsolutnu vrednost ukupne duge, odnosno ukupne kratke devizne pozicije, i to zavisno od toga koja je od ovih apsolutnih vrednosti veća. Banka je dužna da odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 20% kapitala.

Dugoročni cilj u skladu sa rizičnim profilom Banke je potpuna zaštita od deviznog rizika i uspostavljanje i održavanje deviznih sredstava u iznosu deviznih obaveza Banke, ili u okviru interno postavljenih limita, kao i njihova usklađenost po ročnosti, a u skladu sa propisima i limitima propisanim od strane Narodne Banke Srbije.

Tokom 2021. godine izloženost deviznom riziku bila je značajno ispod maksimalnog nivoa propisanog od strane regulatora. Interno uspostavljeni limiti za dugu i kratku otvorenu deviznu poziciju prekoračeni su u nekoliko navrata usled tehničkih problema.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena u nivou kamatnih stopa. Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Kamatnim rizikom banke upravlja Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, podržan od strane Službe upravljanja sredstvima, koja je prva linija odbrane u vezi sa ovom aktivnošću. Druga linija odbrane, tj. kontrola rizika, je odgovornost Službe kontrole rizika, koja to sprovodi savetovanjem i kreiranjem izveštaja, sa ciljem da se optimizuje odnos rizika i prihoda banke.

Banka procenjuje kamatni rizik za sve značajne valute. Značajna valuta predstavlja svaku valutu čiji ukupan iznos obaveza iz bilansa i vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja Banke, a koje se izmiruju u toj valuti čini 5% ili više od 5% ukupnog iznosa obaveza banke.

Banka je i tokom 2021. imala veliku bazu klijentskih depozita bez ugovorene ročnosti, a značajan priliv sredstava od depozita koji nije plasiran u kredite, investiran je ili u državne hartije od vrednosti Republike Srbije, transakcije sa Narodnom bankom Srbije.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nenamernih ili namernih propusta u radu zaposlenih, usled neadekvatnih unutrašnjih procedura i procesa u banci, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci kao i u slučaju nastupanja nepredviđenih spoljnih događaja. Ova definicija uključuje pravni rizik, ali isključuje reputacioni, poslovni i strateški rizik.

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

Operativni rizik (nastavak)

Suština procesa upravljanja operativnim rizicima je da odgovornost leži na menadžmentu svih organizacionih delova, koji dobijaju podršku od strane Službe za kontrolu rizika, a koje nadgleda Interna revizija, Odbor za reviziju i Izvršni Odbor.

Forum za upravljanje rizicima se sastaje na mesečnom nivou, pri čemu se diskutuju evidentirani događaji nastali kao posledica realizacije operativnog rizika i vrši evaluacija operativnih rizika koji proizilaze iz ključnih bančnih procesa. Forum za upravljanje rizicima se usaglašava i oko predloženih mera mitigacije operativnih rizika i prati realizaciju definisanih akcionih planova.

Tokom 2021. godine Banka je u najvećoj meri bila izložena rizicima eksternih prevara, rizicima informacionih sistema i pravnom riziku koji proizilazi iz sudskih sporova sa klijentima za naknade za obradu zahteva.

VII FINANSIJSKI POKAZATELJI BANKE

BILANS USPEHA

	2021	2020	Var.
Prihodi od kamata	1,244,070	846,849	47%
Rashodi od kamata	(193,826)	(175,634)	10%
Neto prihod po osnovu kamata	1,050,244	671,215	56%
Prihodi od naknada i provizija	1,301,304	873,241	49%
Rashodi od naknada i provizija	(718,645)	(526,974)	36%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	582,659	346,267	68%
Neto gubitak/dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(2,680)	2,278	-218%
Neto gubitak po osnovu prestanka prizavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	(6,264)	-	
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	711	176,973	-100%
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(95,349)	(161,414)	-41%
Ostali poslovnih prihodi	2,443	2,052	19%
Ukupan neto poslovni prihod	1,531,764	1,037,371	48%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(941,295)	(758,596)	24%
Troškovi amortizacije	(214,616)	(222,832)	-4%
Ostali prihodi	62,299	82,790	-25%
Ostali rashodi	(850,677)	(722,789)	18%
Gubitak pre oporezivanja	(412,525)	(584,056)	-29%
Gubitak nakon oporezivanja	(412,525)	(584,056)	-29%

VII FINANSIJSKI POKAZATELJI BANKE (nastavak)

U 2021. godini zabeležen je značajan rast prihoda od kamata od 47% kao rezultat povećanja kreditnog portfolia uz istovremeni manji rast rashoda od kamata od 10% što je rezultat povećanja iznosa depozita tokom godine uz istovremeno smanjenje kamatnih stopa na depozite stanovništva, što je rezultiralo povećanjem neto prihoda od kamate za 56%.

Prihodi od naknada i provizija beleže rast od 49%, a rashodi od naknada provizija 36%, odnosno neto rezultat je povećan za 68% što je rezultat povećanja baze klijenata i broja transakcija u 2021 godini.

Neto rezultat po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata je čak 218% manji u odnosu na prethodnu godinu što je rezultat pada vrednosti državnih obveznica koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Značajan pad neto rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u 2021. godini rezultat je pre svega priznatih gubitaka po osnovu modifikacija finansijskih instrumenata u skladu sa MSFI 9 u 2020. godini. Gubici po osnovu modifikacija nastali su kao rezultat primene dva moratorijuma u ukupnom trajanju od pet meseci, a skladu sa Odlukama privremenim merama za očuvanje finansijske stabilnosti kojima je Narodna banka Srbije propisala obavezu bankama da svojim klijentima ponude zastoje u otplati obaveza po kreditima (moratorijum). Dodatan efekat su priznati očekivani gubici po osnovu kreditnog rizika usled pandemije COVID 19.

Ukupan neto poslovni prihod veći je u odnosu na prethodnu godinu za 48% što je rezultat povećanja kamatnog prihoda ali i prihoda od naknada.

Troškovi zarada porasli su za 24% kao rezultat povećanja broja zaposlenih u 2021. godini što je u skladu sa strategijom banke za period do 2025. godine.

Neto gubitak manji je za 29% u odnosu na prethodnu godinu na šta je najviše uticao rast neto poslovnog prihoda.

VII FINANSIJSKI POKAZATELJI BANKE (nastavak)

BILANS STANJA

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>	<u>Var.</u>
Sredstva			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	6,242,317	4,695,216	33%
Potraživanja po osnovu derivata	-	2,278	-100%
Hartije od vrednosti	6,231,353	7,860,311	-21%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,334,357	1,596,854	-16%
Kredit i potraživanja od komitenata	9,889,469	8,970,272	10%
Nematerijalna imovina	171,834	204,620	-16%
Nekretnine, postrojenja i oprema	344,567	408,866	-16%
Tekuća poreska sredstva	4	4	0%
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	21,399	21,399	0%
Ostala sredstva	<u>256,332</u>	<u>288,157</u>	-11%
Ukupno aktiva	<u>24,491,632</u>	<u>24,047,977</u>	2%
Obaveze			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,417,015	2,992,775	-53%
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	18,537,017	16,181,917	15%
Rezervisanja	119,584	73,525	63%
Odložene poreske obaveze	1,593	10,404	-85%
Ostale obaveze	<u>781,697</u>	<u>654,211</u>	19%
Ukupno obaveze	<u>20,856,906</u>	<u>19,912,832</u>	5%
Kapital			
Akcijski kapital	10,280,853	10,280,853	0%
Gubitak	(6,630,430)	(6,217,905)	7%
Rezerve	<u>(15,697)</u>	<u>72,197</u>	-122%
Ukupno kapital	<u>3,634,726</u>	<u>4,135,145</u>	-12%
Ukupno pasiva	<u>24,491,632</u>	<u>24,047,977</u>	2%

U poređenju sa prethodnom godinom krediti komitentima su povećani za 10% što je pre svega rezultat rasta portfolia potrošačkih kredita za finansiranje kupovine uređaja u saradnji sa Telenorom doo. Hartije od vrednosti koje se odnose se na ulaganja u obveznice Republike Srbije smanjene su za 21% kao rezultat prodaje dela portfolia kao i smanjenja vrednosti dela portfolia koji se vodi po fer vrednosti kroz ostali rezultat, a potraživanja od banaka i finansijskih organizacija su smanjena za 16%.

Baza depozita komitenata je povećana za 15% usprkos padu kamatnih stopa. Značajno smanjenje depozita banaka i drugih finansijskih organizacija od 53%, rezultat je pre svega smanjenja iznosa namenskog depozita.

VIII ZNAČAJNI DOGAĐAJI PO ZAVRŠETKU POSLOVNE GODINE

Imajući u vidu da epidemija COVID 19 i dalje traje izazovno je predvideti pun obim i trajanje poslovnih i ekonomskih implikacija. Na osnovu trenutnih očekivanja, a s obzirom na sve relevantne mere koje su preduzele Narodna banka Srbije i Vlada Republike Srbije, rukovodstvo smatra, iako se očekuju potencijalno negativni kratkoročni efekti na prihode i prilive gotovine Banke, nije verovatno da će ova situacija će imati značajan negativan uticaj na sposobnost Banke da ispunjava svoje obaveze, kao ni produženi uticaj na prihode i ukupno poslovanje.

Nije bilo drugih značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanja u napomenama uz priložene finansijske izveštaje za 2021. godinu.

IX PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

U 2022. godini, Mobi banka će nastaviti sa rastom korisničke baze kroz saradnju sa telekomunikacionom kompanijom na polju finansiranja prodaje mobilnih uređaja i prateće opreme.

Istovremeno, Banka će povećati aktivnost korisničke baze kroz delovanje funkcije za Upravljanje odnosima sa korisnicima i kampanja koje kreiraju za klijente. Za Banku je takođe važno da u narednom periodu pozicionira kreditne proizvode na način da bude prepoznata na tržištu kao institucija koja prepoznaje potrebe fizičkih lica u domenu kreditiranja.

Iz dugoročne perspektive, ciljevi za period 2022-2026 su:

- Dalji rast i akvizicija korisničke baze
- Uspostavljanje saradnje sa partnerima (trećim licima) i unapređenja saradnje sa Telenor DOO
- Povećanje aktivnosti postojeće baze korisnika kroz bolje razumevanje potreba korisnika, uz upotrebu modela za predikciju ponašanja korisnika baziranih na podacima o dosadašnjoj upotrebi proizvoda i usluga
- Rast kreditnog portfolija fizičkih lica primarno kroz plasiranje kreditnih proizvoda korisničkoj bazi
- Uvođenje novih usluga u transakcionom poslovanju

Distribucija i prodaja

U toku 2022 – 2026 Banka će nastojati da obezbedi stabilno i profitabilno poslovanje kroz organski rast i povećanje tržišnog učešća, bez negativnih uticaja na projekcije dugoročne profitabilnosti.

Očekivani rast korisničke baze će biti obezbeđen kroz saradnju sa Telenor DOO i finansiranje prodaje mobilnih uređaja i prateće opreme, kao i kroz partnerstva sa trećim licima i učešćem u projektu Vlade i portala E Uprava u vidu veb servisa za pružanje podataka o platama korisnika finansijskih usluga u svrhu unapređenja procesa odobravanja kreditnih proizvoda.

Cilj je da korisnicima obezbedimo jednostavno korisničko iskustvo i odgovarajuće predstavljane usluga Mobi Banke kao i edukaciju za aktivaciju proizvoda i usluga kroz digitalne kanale odnosno mobilnu i web aplikaciju Banke.

U saradnji sa Telenor DOO banka će u okviru Telenorovih prodavnica uspostaviti svoja prodajna mesta i centre za unapređenje korisničkog iskustva kroz model „Prodavnica u prodavnici“.

Banka će uspostaviti strateška partnerstva da bi istražila dodatne tržišne mogućnosti, kako dugoročno, tako i kratkoročno:

Upravljanje odnosima sa korisnicima

Strategija upravljanja odnosa sa korisnicima za period u toku 2022 je aktiviranje korisničke baze kroz zaključke do kojih se dolazi analizom obrazaca korišćenja usluga i proizvoda Banke. Banka će razviti strukturiran akvizicioni proces podržan pozivima dobrodošlice i konstantnom edukacijom finansijske pismenosti klijenata.

IX PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ (nastavak)

Nakon „edukacije klijenata“ počće se sa aktivnom prodajom proizvoda banke kroz pristup „potrošačka korpa“. Pristup podrazumeva da klijenti imaju transparentan pregled dostupnih ponuda kreiranih za njih i u svakom trenutku mogu odabrati ponudu koja im najviše odgovara.

Banka će biti fokusirana i na primaoce plata ali i na druge korisnike zahvaljujući inicijativi vlade da kroz portal E uprave omogući bankama pristup podacima o prihodima klijenata. Navedena inicijativa je ključni element naše strategije i mi ćemo podržati ovu inicijativu kako bismo mogli da obezbedimo najbolju ponudu bankarskih proizvoda za naše klijente

Marketing

U toku 2022 – 2026 marketing će biti posvećen:

- Uspostavljanju održivog rasta i profitabilnosti
- Aktiviranju korisničke baze
- Razvoju novih digitalnih proizvoda i usluga
- Unapređenje postojećih procesa (sa oflajn na onlajn) i otklanjanje kritičnih tačaka
- Unapređenje korisničkog iskustva
- Osnaživanje brenda na tržištu Srbije
- Kontrola operativnih troškova transakcionog bankarstva

Novi proizvodi će u najvećoj meri biti orijentisani na transakciono bankarstvo. Mobi Banka nastoji da ostane lider na polju digitalnog bankarstva kroz konstantno uvođenje inovacija. Konačan cilj je da obezbedimo digitalizaciju svih proizvoda u portfoliju banke. Očekujemo da će ovaj cilj biti dostižan u toku perioda koji strategija opisuje odnosno 2022 – 2026.

Banka ostaje čvrsto posvećena osnovnom principu da bude institucija orjentisana na korisnika. Kroz istraživanja korisničkog mišljenja i stalnu analizu postojećih procesa banka teži da drži u fokusu mišljenje korisnika i da obezbedi proizvode i usluge koji odgovaraju potrebama klijenata i da ih isporuči na način koji najviše odgovara klijentima.

IX PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ (nastavak)

Strateške smernice u domenu tehnologije

Strateška ambicija u domenu tehnologije je efikasna i pouzdana podrška poslovanju, regulatornim zahtevima ili tržišnim inicijativama Banke. U 2022-oj godini fokus će biti na unapređenju IT procedura, analitičkih kapaciteta, procesa, unapređenja postojećih IT sistema i isporuci proizvoda i usluga u skladu sa strateškim planovima.

Ključni strateški pravci za aktivnosti u domenu tehnologije su:

- Optimizacija troškova IT usluga i kapacitet za isporuku poslovnih potreba u skladu sa planiranim povećanjem klijentske baze, aktivnosti klijenata i kreditnog portfolija.
- Fokus na održavanju stabilnosti IT sistema kroz investiranje u IT mrežu, servere i hardversku infrastrukturu uključujući i kapacitete za održavanje poslovanja u slučaju katastrofa i drugih nepredviđenih okolnosti kao i rada zaposlenih sa udaljenih lokacija.
- Kreiranje kapaciteta za unapređenje IT sigurnost kroz upravljanje sigurnosnim problemima i podešavanje sigurnosnih procesa i alata.
- Razvoj i unapređenje sistema za praćenje incidenata, planiranja razvoja i rešavanja zahteva klijenata.
- Dalji razvoj i unapređenje procesa i unapređenje interfejsa ka ostalim delovima organizacije sa fokusom na korisničko iskustvo, akviziciju i servisiranje klijenata.
- Izgradnja kapaciteta i razvoj tima u domenu analitike podataka kao bismo osigurali bolje razumevanje aktivnosti korisnika, kreditnog rizika i kako bismo osigurali učestvovanje korisnika u kampanjama.
- Kreiranje kapaciteta za saradnju sa partnerima, posebno brzi razvoj front end rešenja za partnere kako bi se osigurao visok nivo performansi i kvaliteta ovih IT sistema.
- Kontrolisati arhitekturu IT sistema kroz osnivanje odeljenja u čijoj nadležnosti bi bile navedene aktivnosti.

Beograd, 30.03 2022. godine

Pavel Maco
Predsednik Izvršnog odbora
Zakonski zastupnik banke

Milka Rajčević
Član Izvršnog odbora